

Diarieblad

Sid: 1
Datum: 2004-05-06
Tid: 10:28
Sign: KG

DIARFV

Ärende, Åtgärd, Övriga uppgifter

I/Udat:	2003-01-31	Klass:	Sjukpenningförsäkring	Diariernr:	01048/2003
Reg.datum:	2003-01-31	In/Ut:	Internt ärende	Bevagn.dat:	
Styr.dat:		Beslutsdatum:		Beslutstyp:	
Sekr:		Konv:		VL-lista:	NEJ
Enhet:	Gemensamma försäkrin	Exp.datum:		Avsl.datum:	2004-04-23
Handläggare:	Magnus Pettersson				

Avs/Mott:

RFV/BFG

Ärendemening:
RAR 2002:2 Sjukpenninggrundande inkomst (SGL)

Åtgärdstyp	Åtgärdstext	Ink/Utg	Ink.dat.	Utg.dat.
MEDDE	Tjänsteanteckning avseende referens till ärende 1047/03	U		2004-04-23
SKRIV	Im-meddelande 2004:52	U		2004-03-31
BESL	Beslutsprotokoll	U		2004-03-25
YTTER	Yttrande från Skatteverket	I	2004-03-09	
REM	Remiss internt och externt	U		2004-02-12

5 Åtgärder

Diarieblad

DIARFV

Sid: 1
Datum: 2003-01-31
Tid: 09:44
Sign: MHN

I/Udat: 2003-01-31	Klass: Sjukpenningförsäkring	Dariernr: 01048/2003
Reg.datum: 2003-01-31	In/Ul: Internt ärende	Bevakn.dat:
Styr.dat:	Beslutsdatum:	Beslutstyp:
Skr:	Konv:	VL-lista: NEJ
Enhet: Gemensamma försäkrin	Exp.datum:	Avsl.datum: 2004-04-23 /MP
Handläggare: Magnus Nilsson		

Avs/Mott:

RFV/BFG

Ärendemening:
RAR 2002:2 Sjukpenninggrundande inkomst (SGI)

1

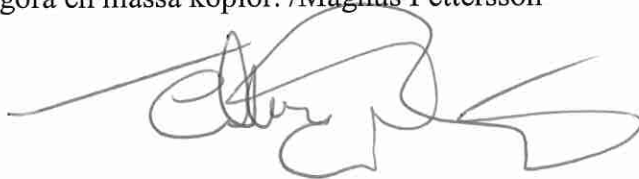
2004-02-12 RÄMISS SKICKAD TILL INTERNA (INOM SFA) OCH
EXTERNA INSTÄNSER. /M

Enheten för gemensamma försäkringsfrågor
Magnus Pettersson, 08-786 96 03
magnus.pettersson@rfv.sfa.se

Vår beteckning
1048/2003

Tjänsteanteckning

2004-04-23 Ytterligare synpunkter finns i ärende dnr 01047/2003. Såg det inte som meningsfullt att göra en massa kopior. /Magnus Pettersson

Meddelande Im 2004:52, 2004-03-31

Sjukpenninggrundande inkomst och årsarbetstid – ändringar i normering

Riksförsäkringsverket (RFV) har när det gäller sjukpenninggrundande inkomst (SGI) och årsarbetstid beslutat om

- ändringar i föreskrifter (RFFS 1998:12)
- fyra nya allmänna råd (RAR 2002:2)
- ändringar i Vägledning (2002:4)

Ändringarna har arbetats fram i samarbete med representanter för fem försäkringskassor. Dessutom har flera externa aktörer bidragit med synpunkter.

Samtliga ändringar gäller från och med den 1 april.

Den nya vägledningen kommer när som helst att publiceras på SoFiA.

Ändringar i RFFS 1998:12

RFV:s föreskrifter (RFFS 1998:12) om sjukpenninggrundande inkomst ändras (RFFS 2004:5) på så sätt att

- 2 och 7 §§ *upphör* att gälla
- 3 och 8 §§ *ändras*

Den främsta anledningen till att 2 och 7 §§ RFFS 1998:12 upphör är att de situationer som regleras täcks av bestämmelser i lagen (1962:381) om allmän försäkring (AFL).

3 § första stycket 3 RFFS 1998:12 ändras på ett sätt som gör att en inkomständring på grund av arbetstidsminskning i stället bedöms enligt huvudreglerna i 3 kap. 2 § första stycket AFL och 1 § 1 RFFS 1998:12. Det saknas skäl att behandla sådana inkomständringar på ett särskilt sätt. Därutöver införs ett nytt andra stycke i 3 § som endast syftar till att öka tydligheten. Nedan redovisas tillämpningen av 3 § första stycket 3 RFFS 1998:12 under en övergångsperiod. Det här innebär ändringar i avsnitt 2.2 och avsnitt 7.7 i den nya vägledningen.

I 8 § RFFS 1998:12 tas en mening bort om från och med när SGI ska ändras vid beslut om ålderspension. Meningen är inte nödvändig eftersom det som framgår av huvudregeln i 3 kap. 5 § andra stycket AFL är tillräckligt. Tillämpningen av SGI vid ålderspension beskrivs i avsnitt 8.1 i den nya vägledningen. Dessutom görs ett tillägg i 8 § med syftet att förtydliga från och med när SGI ska ändras vid beslut om livränta. Tillägget innebär en precisering av 3 kap. 5 § andra stycket AFL. Det här beskrivs i avsnitt 8.6.

I övrigt hänvisas till bifogad konsekvensutredning och aktuella avsnitt i den nya vägledningen.

Tillämpningen av 3 § 3 RFFS 1998:12 under en övergångsperiod

Enligt RFV:s föreskrifter har gällt att *såväl* den som avbryter sitt förvärvsarbete *som* den som minskar sin arbetstid får behålla sin SGI under tre månader (3 § 3 [RFFS 1998:12] i dess lydelse före den 1 april 2004).

Föreskriften har ändrats och den nya lydelsen gäller från och med den 1 april 2004 (RFFS 2004:5). Ändringen innebär att SGI-skydd gäller under tre månader *endast* för den som avbryter sitt förvärvsarbete. Föreskriften innehåller inga övergångsbestämmelser.

Av allmänna förvaltningsrättsliga grundsatser följer att det är de föreskrifter som är i kraft när prövningen sker som ska tillämpas (RÅ 1988 ref. 132). Med prövning avses när Försäkringskassan fattar beslut i ärendet. Detta innebär att den ändrade bestämmelsen i föreskriften ska tillämpas i situationer när Försäkringskassan fattar beslut om SGI den 1 april 2004 eller senare. I de fallen bedöms alltså inkomständringen enligt huvudreglerna i AFL och RFV:s föreskrifter (3 kap. 2 § första stycket AFL och 1 § 1 RFFS 1998:12). Ändringen medför vidare att den nya lydelsen i föreskriften inte tillämpas på beslut om SGI som fattats före den 1 april 2004.

Exempel

Jacqueline har en SGI som motsvarar inkomsten från ett heltidsarbete. Den 1 mars 2004 börjar hon arbeta deltid. Avsikten är att deltidsarbetet ska pågå under sju månader. Den 15 mars 2004 sjukanmäler hon sig.

Försäkringskassan beslutar om SGI den 15 april. Eftersom prövningen görs den 1 april 2004 eller senare tillämpar Försäkringskassan 3 § första stycket 3 RFFS 1998:12 i dess nya lydelse.

Försäkringskassan beslutar den 15 april att sänka Jacquelines SGI till att motsvara inkomsten från deltidsarbetet. Det beror på att hennes avsikt är att arbeta deltid under minst sex månader i följd (1 § 1 RFFS 1998:12).

Exempel

Valdemar har en SGI som motsvarar inkomsten från ett heltidsarbete. Den 1 mars 2004 börjar han arbeta deltid. Avsikten är att deltidsarbetet ska pågå under sju månader. Den 15 mars 2004 sjukanmäler han sig.

Försäkringskassan beslutar om SGI den 31 mars. Eftersom prövningen görs före den 1 april 2004 tillämpar Försäkringskassan 3 § första stycket 3 RFFS 1998:12 i dess lydelse före den 1 april 2004. (3 § första stycket 3 RFFS 1998:12 i dess lydelse före 1 april 2004).

Försäkringskassan beslutar den 31 mars att Valdemar får behålla sin SGI på heltidsinkomsten. Eftersom beslutet om SGI fattades före den 1 april 2004 behåller Valdemar tremånadersskyddet efter ikraftträdandet av de nya reglerna. SGI sänks inte heller efter de tre månaderna om Valdemar omfattas av andra SGI-skydd, exempelvis skyddet vid sjukdom.

Fyra nya allmänna råd (RAR)

RFV har beslutat om fyra nya allmänna råd. De nya allmänna råden handlar om:

1. Tidpunkt för ändring av SGI vid inkomst av annat förvärvsarbete (berörs i avsnitt 6.2).
2. Begränsning av Försäkringskassans skyldighet att utreda SGI i vissa situationer (avsnitt 6.4).
3. Hur en förälders SGI kan skyddas mot sänkning från och med barnets ettårsdag genom uttag av föräldrapenning (avsnitt 7.2).
4. Vilken arbetstid som bör räknas in i årsarbetstiden för idrottsmän (avsnitt 9.6).

I övrigt hänvisas till bifogad konsekvensutredning och aktuella avsnitt i den nya vägledningen.

Ändringar i vägledning

RFV har beslutat om ändringar i Vägledning (2002:4) *Sjukpenninggrundande inkomst*. Ändringarna innebär att vägledningen utökas med drygt 100 sidor. Som en följd av detta kommer vägledningen att tryckas om med ett nytt nummer (2004:5). Namnet blir RFV:s Vägledning (2004:5) *Sjukpenninggrundande inkomst och årsarbetstid*. Från och med den 1 april gäller inte den gamla vägledningen (2002:4).

Utvidgningen beror framför allt på att vissa frågor nu har förtydligats ytterligare. Dessutom har flera frågor inflikats som inte alls beskrevs tidigare. Bland annat har tillkommit ett nytt kapitel om SGI för inkomster med internationell anknytning (kapitel 10).

Vägledningen har som nämnts ändrats som en följd av ändringar i föreskrifter (RFFS 1998:12) och allmänna råd (RAR 2002:2). Nedan beskrivs även

- ändringar i vägledningen som beror på ändringar i lagar och förordningar,
- ändringar som följer av att vissa IM har inarbetats,
- övriga viktigare ändringar, och
- vilka domar som är nya i vägledningen.

Ändringar i lag och förordning

Sjukbidrag och förtidspension har upphört sedan en tid tillbaka och ersatts av förmånerna sjukersättning och aktivitetsersättning. Följdändringar har genomgående gjorts i vägledningen.

I vägledningen finns numera beskrivet att SGI-skydd gäller för en person som studerar med rekryteringsbidrag enligt lagen (2002:624) om rekryteringsbidrag till vuxenstuderande (2 § 2 förordningen [2000:1418] om tillämpningen av vissa skyddsbestämmelser för sjukpenninggrundande inkomst vid studier eller arbetslöshet). Dessa regler är inte nya utan har gällt en tid.

Sedan den 1 januari 2003 gäller att SGI ska omprövas när den försäkrade beviljas livränta eller när en redan beviljad livränta ändras (3 kap. 5 § tredje stycket f AFL). Detta finns nu beskrivet i vägledningen i ett nytt avsnitt om SGI och livränta (avsnitt 8.6).

IM

IM 2002:131 och 2002:132 har nu arbetats in i vägledningen (avsnitt 7.4 och avsnitt 8.1). De upphör därmed.

Övriga viktigare ändringar

Nedan beskrivs vilka ytterligare viktiga, något större ändringar som har gjorts i sak, inklusive helt nya avsnitt.

Avsnitt 2.1: Har fått två nya korta avsnitt – *Arbete i Sverige* och *Arbete i annan stat*.

Avsnitt 2.2: Avsnittet om *Ändrad inkomst före förlossning eller föräldraledighet* har utvecklats. Även avsnittet *Årligen återkommande arbete* har förtydligats.

Avsnitt 4.1: Avsnittet *Lön under tjänstledighet* är utvecklat. Nu beskrivs även skyddat arbete och anställning med anställningsstöd under rubriken *Speciella anställningssituationer*. Tidigare beskrevs endast anställning med lönebidrag.

Avsnitt 4.2: Två nya avsnitt har inflikats om kapitalinkomster och ersättningar som beskattas med särskild löneskatt. I avsnittet är det även tydliggjort att stöd från kommunen, såsom ekonomiskt bistånd eller introduktionsersättning för flyktingar, inte kan läggas till grund för SGI. En ny dom från regeringsrätten om avgångsvederlag har inflikats. Vägledningen innehåller nya avsnitt om stipendier och om arbetstidskonto.

Avsnitt 4.3: Det är förtydligat hur SGI beräknas för en person som har helgersättning endast några dagar. Avsnittet om bruttolöneavdrag har utvecklats. Ett avsnitt om arbete i samband med kriminalvård utanför anstalt har kommit till.

Avsnitt 5.6: Avsnittet om hur SGI beräknas under och efter ett uppbyggnadsskede har utvecklats något.

Avsnitt 5.12: Vägledningen innehåller ett nytt avsnitt om sjukdom som inträffat innan ändring till kortare karenstid blivit gällande.

Kapitel 6: Kapitlet är något omstrukturerat med en del nya rubriker. I avsnitt 6.2 finns ett nytt avsnitt om registrering av beslut. I avsnitt 6.3 har kompletteringar gjorts när det gäller vilka grupper som i andra fall än i samband med ett ersättningsärende har intresse av att få SGI beslutad. Avsnitt 6.4 har utvecklats något.

Avsnitt 7.1: Avsnittet som handlar om när SGI kan höjas under pågående ersättningsperiod har byggts ut kraftigt.

Avsnitt 7.2: Att avbryta eller minska sitt föräldrapenninguttag kan inte jämföras med att avbryta eller inskränka förvärvsarbete. Ett nytt stycke om tillfälliga hinder mot återgång i arbete vid barnets ettårsdag är inflikat. Det är även förtydligat i vilka situationer Försäkringskassan behöver ompröva SGI precis vid barnets ettårsdag.

Avsnitt 7.3: Avsnittet om arbetsmarknadspolitiska program är utvecklat. Observera även det nya exemplet ”Johan”. I avsnittet om avbrott i arbetssökandet finns en nyinlagd dom från regeringsrätten.

Avsnitt 7.4: Avsnittet om studier inom eget yrkesområde har utvecklats, bland annat med en beskrivning av SGI-skydd och postdoktorala studier. Det nya exemplet "Louise" kan även vara av intresse.

Avsnitt 7.5: Nya skrivningar har infliktats om att SGI-skyddet vid sjukdom inte har någon koppling till i vilken omfattning en person är berättigad till sjukpenning. Ett avsnitt har tillkommit om hur SGI hanteras när Försäkringskassan inte godkänner en sjukperiod för tid som passerat.

Avsnitt 7.7: Avsnittet om tremånadersregeln är utvecklat så att det framgår att det i vissa fall kan finnas skillnader mellan detta SGI-skydd och efterskyddet i socialförsäkringslagen (1999:799). Avsnittet om hur länge de skyddsbestämmelser som omnämns i 3 § 1 RFFS 1998:12 gäller är utvecklat. Avsnitt om arbetskonflikt och om andra avbrott i SGI-skyddet har tillkommit.

Kapitel 8: Kapitlet är kraftigt utbyggt. Avsnitt 8.1, 8.5 och 8.6 innehåller en del förtydliganden och kan därför särskilt uppmärksammas. Avsnitt 8.2 innehåller dock inte några direkta ändringar i sak.

Avsnitt 9.6: Innehåller två nya avsnitt om uttryckningspersonal och fosterföräldrar.

Kapitel 10: Ett nytt kapitel har tillkommit om SGI för inkomster med internationell anknytning. I kapitlet redovisas SGI-regler för försäkrade som omfattas av socialförsäkringslagen (SofL), förordning 1408/71 och socialförsäkringskonventioner. I vilken utsträckning SGI-skyddsreglerna kan användas i dessa fall har inte redovisats. Vägledningen kommer att kompletteras med ett sådant avsnitt senare.

Källförteckningen: Är ny.

Nya domar

Ett antal nya domar har lagts in i vägledningen. Nedan presenteras domarna från respektive domstol i den sidordning som de beskrivs i vägledningen. Samtliga domar – förutom EG-domarna – som inte redan finns där kommer inom kort att läggas in på domsregistret på SoFiA.

EG-domstolen: C-275/96 (Kuusijärvi), C-102/91 (Knoch), C-216/89 (Reibold) C-76/76 (Di Paolo) (samtlige i kapitel 10).

Regeringsrätten: dom 2063-2003 (avsnitt 4.2), 4645-1997, 3422-2000 (båda avsnitt 7.1), 204-2002 (avsnitt 7.3), 942-2000 (avsnitt 7.5 och 7.7), 4131-1999 (avsnitt 7.7), 1002-2000 (avsnitt 9.6), 7461-1999 (avsnitt 10.4).

FÖD: dom 636-1981 (avsnitt 2.1), 1079-1994, 780-1982, 1483-1993 (samtlige avsnitt 7.1), 1714-1983 (avsnitt 10.4).

Kammarrätten: dom 6504-2001 (avsnitt 4.1), 7674-2000, 569-2001, 2617-2001, 6112-2001, 2686-2002 (samtlige avsnitt 4.3), 722-2002 (avsnitt 7.1), 2051-1996, 3168-1996, 7386-2000, 497-2002, 3599-2002 (samtlige i avsnitt 7.4). 2942-2002 (avsnitt 7.5), 2622-1993 (avsnitt 8.5).

Länsrätten: dom 4706-2002 (avsnitt 10.4).

Frågor

Magnus Pettersson, 08-786 96 03, och Olle Stare, 08-786 96 73, tar gärna emot eventuella frågor, funderingar och synpunkter på den nya vägledningen och på hur den kan förbättras inför kommande versionsförändringar.

På Riksförsäkringsverkets vägnar

Jan Almqvist

Magnus Pettersson

Olle Stare

Riksförsäkringsverkets allmänna råd om ändring i allmänna råden (RAR 2002:2) om sjukpenninggrundande inkomst och årsarbetstid;

beslutade den 25 mars.

Riksförsäkringsverket beslutar att det i verkets allmänna råd (RAR 2002:2) om sjukpenninggrundande inkomst och årsarbetstid skall införas nya allmänna råd till 3 kap. 2 b § första stycket, 3 kap. 5 § andra stycket, 3 kap. 5 § tredje stycket 5 och 3 kap. 6 § andra stycket lagen (1962:381) om allmän försäkring.

Till lagen (1962:381) om allmän försäkring

3 kap. 2 b § första stycket

Innehållet i bestämmelsen

Årsarbetstid beräknas av försäkringskassan för försäkrade som har en sjukpenninggrundande inkomst som helt eller delvis är att hänföra till anställning när detta är av betydelse för beräkning av ersättning. Årsarbetstiden är det antal timmar per år som en försäkrad kan antas komma att ha tills vidare i ifrågavarande förvärvsarbete som ordinarie eller motsvarande normal arbetstid.

Allmänna råd

I de fall det finns avtal om att ett arbete beräknas ta en viss tid i anspråk, men den försäkrade får utföra arbetet på kortare tid, bör den avtalade arbetstiden användas vid beräkning av årsarbetstiden.

I årsarbetstiden för idrottsutövare eller liknande yrkesgrupper bör ingå

1. träningstid,
2. matchtid eller tävlingstid, och
3. annan tid där den försäkrade får full ekonomisk kompensation.

3 kap. 5 § andra stycket

Innehållet i bestämmelsen

Ändring som avses i 3 kap. 5 § första stycket skall gälla från och med den dag då anledningen till ändringen uppkommit. Den sjukpenninggrundande inkomst som ändrats enligt 3 kap. 5 § första stycket a får dock läggas till grund för ersättning tidigast från och med första dagen i den ersättningsperiod som inträffar i anslutning till att försäkringskassan fått kännedom om inkomständringen.

Allmänna råd

För en person med inkomst av anställning bör dagen för anledning till ändring på grund av löneändring vara den dag då löneavtalet undertecknats. Om den nya lönen har utbetalats utan att ett löneavtal undertecknats bör anledningen till ändringen anses ha uppkommit den första dagen i den månad då

en sådan utbetalning gjorts.

Löpande ersättningsperioder med olika slags ersättningar bör ses som olika ersättningsperioder om anledningen till att ersättningarna utbetalas är olika.

Om den årliga inkomst som den försäkrade kan antas komma att få tills vidare har ändrats på grund av att Skatteverket vid taxering beslutat om ny skatterättslig nettointäkt, bör Skatteverkets beslutsdag vara den dag anledningen till ändringen uppkommit.

3 kap. 5 § tredje stycket 5

Innehållet i bestämmelsen

SGI-skydd gäller för tid då den försäkrade är helt eller delvis ledig från förvärvsarbete för vård av barn och barnet inte fyllt ett år. Detta gäller om den försäkrade är förälder till barnet eller likställs med förälder enligt 1 § föräldraledighetslagen (1995:584). Motsvarande gäller vid adoption av barn som ej fyllt tio år eller vid mottagande av sådant barn i avsikt att adoptera det, om mindre än ett år förflutit sedan den försäkrade fick barnet i sin vård.

Allmänna råd

Enligt rättspraxis fortsätter SGI-skyddet att gälla även efter barnets ettårsdag om den försäkrade i oavbruten följd är helt eller delvis ledig från förvärvsarbete och under den tiden uppbär föräldrapenning.

För att kunna anses vara ledig i oavbruten följd från förvärvsarbete för vård av barn som fyllt ett år bör en försäkrad som är

1. helt ledig från förvärvsarbete ta ut totalt minst fem föräldrapenningdagar per kalendervecka
2. delvis ledig från förvärvsarbete ta ut ett proportionellt färre antal föräldrapenningdagar än den som är helt ledig från förvärvsarbete enligt 1.

Bedömningen av om uttaget enligt andra stycket 2 motsvarar minskningen i arbetstid bör göras i förhållande till den arbetstid som ligger till grund för den sjukpenninggrundande inkomst som gällde före arbetstidsminskningen. Bedömningen av om uttaget enligt andra stycket 1 och 2 motsvarar minskningen i arbetstid bör göras antingen dag för dag eller över en period av en kalendervecka. När arbetstiden per kalendervecka varierar bör bedömningen i stället göras utifrån den längre schemalagda arbetstidscykel som den försäkrade har vid uttagstillfället.

Uttag av föräldrapenning enligt andra stycket kan göras på sjukpenning-, grund- eller lägstanivå.

Att helt eller delvis avbryta arbetssökande på grund av vård av barn enligt 3 kap. 5 § tredje stycket 5 bör jämföras med att vara helt eller delvis ledig från förvärvsarbete. Detta bör endast gälla den som omfattas av SGI-skydd enligt 3 § förordningen (2000:1418) om tillämpning av vissa skyddsbestämmelser för sjukpenninggrundande inkomst vid studier eller arbetslöshet.

3 kap. 6 § andra stycket

RAR 2004:2

Innehållet i bestämmelsen

Försäkringskassan skall i den utsträckning det skäligen krävs genom förfrågningar hos de försäkrade eller på annat lämpligt sätt inhämta uppgifter om den försäkrades inkomstförhållanden, arbetstid och andra omständigheter som har betydelse för sjukpenningförsäkringen.

Allmänna råd

Försäkringskassan bör inte utreda storleken på den sjukpenninggrundande inkomsten när den försäkrade i samband med anmälan av ett ersättningsärende meddelar

1. att inkomsten eller andra omständigheter av betydelse inte har förändrats, eller
2. att inkomsten har förändrats, men både den tidigare registrerade inkomsten och den nya inkomsten är högre än sju och ett halvt prisbasbelopp.

Detta gäller endast om det i ärendet inte finns något annat som tyder på att omständigheter av betydelse för den sjukpenninggrundande inkomsten har förändrats.

Första stycket 2 gäller inte när den försäkrade har både inkomst av anställning och inkomst av annat förvärvsarbete och fördelningen mellan dessa inkomstslag kan ha förändrats av betydelse för den sjukpenninggrundande inkomsten.

Dessa allmänna råd gäller från och med den 1 april 2004.

RIKSFÖRSÄKRINGSVERKET

ASTRID CHRISTIERNSSON

Magnus Pettersson

☒	GODKÄNNIS FÖR TRYCKLOV
Datum	Signatur
2004-03-26	

Riksförsäkringsverkets allmänna råd om ändring i allmänna råden (RAR 2002:2) om sjukpenninggrundande inkomst och årsarbetstid;

beslutade den 25 mars.

Riksförsäkringsverket beslutar att det i verkets allmänna råd (RAR 2002:2) om sjukpenninggrundande inkomst och årsarbetstid skall införas nya allmänna råd till 3 kap. 2 b § första stycket, 3 kap. 5 § andra stycket, 3 kap. 5 § tredje stycket 5 och 3 kap. 6 § andra stycket lagen (1962:381) om allmän försäkring.

Till lagen (1962:381) om allmän försäkring

3 kap. 2 b § första stycket

Innehållet i bestämmelsen

Årsarbetstid beräknas av försäkringskassan för försäkrade som har en sjukpenninggrundande inkomst som helt eller delvis är att hänföra till anställning när detta är av betydelse för beräkning av ersättning. Årsarbetstiden är det antal timmar per år som en försäkrad kan antas komma att ha tills vidare i ifrågavarande förvärvsarbete som ordinarie eller motsvarande normal arbetstid.

Allmänna råd

I de fall det finns avtal om att ett arbete beräknas ta en viss tid i anspråk, men den försäkrade får utföra arbetet på kortare tid, bör den avtalade arbetstiden användas vid beräkning av årsarbetstiden.

I årsarbetstiden för idrottsutövare eller liknande yrkesgrupper bör ingå

1. träningstid,
2. matchtid eller tävlingstid, och
3. annan tid där den försäkrade får full ekonomisk kompensation.

3 kap. 5 § andra stycket

Innehållet i bestämmelsen

Ändring som avses i 3 kap. 5 § första stycket skall gälla från och med den dag då anledningen till ändringen uppkommit. Den sjukpenninggrundande inkomst som ändrats enligt 3 kap. 5 § första stycket a får dock läggas till grund för ersättning tidigast från och med första dagen i den ersättningsperiod som inträffar i anslutning till att försäkringskassan fått kännedom om inkomständringen.

Allmänna råd

För en person med inkomst av anställning bör dagen för anledning till ändring på grund av löneändring vara den dag då löneavtalet undertecknats. Om den nya lönen har utbetalats utan att ett löneavtal undertecknats bör anledningen till ändringen anses ha uppkommit den första dagen i den månad då

en sådan utbetalning gjorts.

Löpande ersättningsperioder med olika slags ersättningar bör ses som olika ersättningsperioder om anledningen till att ersättningarna utbetalas är olika.

Om den årliga inkomst som den försäkrade kan antas komma att få tills vidare har ändrats på grund av att Skatteverket vid taxering beslutat om ny skatterättslig nettointäkt, bör Skatteverkets beslutsdag vara den dag anledningen till ändringen uppkommit.

3 kap. 5 § tredje stycket 5

Innehållet i bestämmelsen

SGI-skydd gäller för tid då den försäkrade är helt eller delvis ledig från förvärvsarbete för vård av barn och barnet inte fyllt ett år. Detta gäller om den försäkrade är förälder till barnet eller likställs med förälder enligt 1 § föräldraledighetslagen (1995:584). Motsvarande gäller vid adoption av barn som ej fyllt tio år eller vid mottagande av sådant barn i avsikt att adoptera det, om mindre än ett år förflutit sedan den försäkrade fick barnet i sin vård.

Allmänna råd

Enligt rättspraxis fortsätter SGI-skyddet att gälla även efter barnets ettårsdag om den försäkrade i oavbruten följd är helt eller delvis ledig från förvärvsarbete och under den tiden uppbär föräldrapenning.

För att kunna anses vara ledig i oavbruten följd från förvärvsarbete för vård av barn som fyllt ett år bör en försäkrad som är

1. helt ledig från förvärvsarbete ta ut totalt minst fem föräldrapenningdagar per kalendervecka
2. delvis ledig från förvärvsarbete ta ut ett proportionellt färre antal föräldrapenningdagar än den som är helt ledig från förvärvsarbete enligt 1.

Bedömningen av om uttaget enligt andra stycket 2 motsvarar minskningen i arbetstid bör göras i förhållande till den arbetstid som ligger till grund för den sjukpenninggrundande inkomst som gällde före arbetstidsminskningen. Bedömningen av om uttaget enligt andra stycket 1 och 2 motsvarar minskningen i arbetstid bör göras antingen dag för dag eller över en period av en kalendervecka. När arbetstiden per kalendervecka varierar bör bedömningen i stället göras utifrån den längre schemalagda arbetstidscykel som den försäkrade har vid uttagstillfället.

Uttag av föräldrapenning enligt andra stycket kan göras på sjukpenning-, grund- eller lägstanivå.

Att helt eller delvis avbryta arbets sökande på grund av vård av barn enligt 3 kap. 5 § tredje stycket 5 bör jämföras med att vara helt eller delvis ledig från förvärvsarbete. Detta bör endast gälla den som omfattas av SGI-skydd enligt 3 § förordningen (2000:1418) om tillämpning av vissa skyddsbestämmelser för sjukpenninggrundande inkomst vid studier eller arbetslöshet.

3 kap. 6 § andra stycket

RAR 2004:2

Innehållet i bestämmelsen

Försäkringskassan skall i den utsträckning det skäligen krävs genom förfrågningar hos de försäkrade eller på annat lämpligt sätt inhämta uppgifter om den försäkrades inkomstförhållanden, arbetstid och andra omständigheter som har betydelse för sjukpenningförsäkringen.

Allmänna råd

Försäkringskassan bör inte utreda storleken på den sjukpenninggrundande inkomsten när den försäkrade i samband med anmälan av ett ersättningsärende meddelar

1. att inkomsten eller andra omständigheter av betydelse inte har förändrats, eller
2. att inkomsten har förändrats, men både den tidigare registrerade inkomsten och den nya inkomsten är högre än sju och ett halvt prisbasbelopp.

Detta gäller endast om det i ärendet inte finns något annat som tyder på att omständigheter av betydelse för den sjukpenninggrundande inkomsten har förändrats.

Första stycket 2 gäller inte när den försäkrade har både inkomst av anställning och inkomst av annat förvärvsarbete och fördelningen mellan dessa inkomstslag kan ha förändrats av betydelse för den sjukpenninggrundande inkomsten.

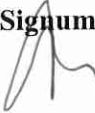

Dessa allmänna råd gäller från och med den 1 april 2004.

RIKSFÖRSÄKRINGSVERKET

ASTRID CHRISTIERNSSON

Magnus Pettersson

Beslutsfattare Avdelningschef	Astrid Christiernsson	Signum
Närvarande Avdelningschef Enhetschef Tf enhetschef	Stig Orustfjord Eva Nordqvist Carin Wolf Ulla-Britt Forsberg-Blasco Carina Bindzau	
Föredragande	Magnus Pettersson Olle Stare	

Ärende	Beslut
Ändring av Riksförsäkringsverkets allmänna råd (RAR 2002:2) om sjukpenninggrundande inkomst.	Beslut om nya allmänna råd (RAR) som sjukpenninggrundande inkomst enligt bilaga. Beslutsdatum: 2004-03-25

Skickade meddelanden: Material inför föredragning torsdagen den 25 mars klockan 10.00-11.30

Avsändare: Pettersson Magnus
Skickat: 2004-03-16 17:24
Angelägenhetsgrad: Normal
Prioritet: Normal
Känslighet: Inget

Svar senast: -
Svar till: -
Utgångsdatum: -
Skjut upp till: -
Sista leveransdatum: -

Mottagare:

Namn	Typ	Svar önskas	Status	Tid
Christiernsson Astrid	Till	Nej	Läst	2004-03-18 09:00
Orustfjord Stig	Till	Nej	Läst	2004-03-17 10:59
Nordqvist Eva	KOPIA	Nej	Läst	2004-03-16 18:23
Almström Helena	KOPIA	Nej	Läst	2004-03-29 17:06
Almqvist Jan, RFV	KOPIA	Nej	Läst	2004-03-16 17:40
Wolf Carin, RFV	KOPIA	Nej	Automatiskt vid -	
Stare Olle, RFV-FFG	KOPIA	Nej	Läst	2004-03-17 18:51
Bindzau Carina	KOPIA	Nej	Läst	2004-03-16 17:32
Forsberg Blasco Ulla-Britt RFV-lag	KOPIA	Nej	Läst	2004-03-23 09:16

Bilagor (4): SGI-vägledning - föredragningsversion.doc, Föredragningsmissiv 25 mars.doc, ARAR0001_1.doc, Konsekvensutredning - RAR XXXX-YY.doc

Hej,

Översänder material inför föredragningen i nästa vecka.

OBS! Börja med att läsa missivet.

Hälsningar

Magnus P, BFG

Magnus Pettersson
Försäkringsspecialist
Riksförsäkringsverket
Enheten för gemensamma försäkringsfrågor (BFG)
103 51 STOCKHOLM
tel: 08-786 96 03, fax: 08-786 96 79
e-post: magnus.pettersson@rfv.sfa.se

Avdelningen för Barn, familj och handikapp
Enheten för gemensamma försäkringsfrågor
Magnus Pettersson, 08-786 96 03
magnus.pettersson@rfv.sfa.se

Datum

2004-03-16

Vår beteckning

1047/2003-BFG

1048/2003-BFG

RFV

Astrid Christiernsson, J

Stig Orustfjord, BF

Eva Nordqvist, JR

Helena Almström, JO

Jan Almqvist, BFG

Ulla-Britt Forsberg-Blasco, JR

Carina Bindzau, JO

Carin Wolf, BFG

Inför föredragning torsdagen den 25 mars

Förslag

- **Fyra nya allmänna råd (RAR XXXX:YY) om sjukpenninggrundande inkomst och årsarbetstid, samt**
- **Ändring av Vägledning (2002:4) Sjukpenninggrundande inkomst**

Ändringarna föreslås gälla från och med den 1 april 2004. Beslutsprotokoll kommer undertecknad att ta med till föredragningen.

I övrigt hänvisas till aktuella bilagor.

Utskrift

OBS! Förslag till vägledning bör skrivas ut dubbelsidigt.

Om ni vill skriva ut vägledningen inklusive kommentarer – välj ”Skriv ut” och ”Alternativ” och se till så att det är ett kryss i rutan framför kommentarer.

Läsanvisningar

Samtliga ändringar i jämförelse med nuvarande version av RFV:s Vägledning (2002:4) Sjukpenninggrundande inkomst är gråmarkerade.

Ändringarna innebär att vägledningen blir ca 90 sidor längre än nu gällande version. Regelförändringar bidrar inte annat än marginellt till utvidgningen. Expansionen beror i stället på att vissa frågor som inte be-

rördes tillräckligt tydligt tidigare nu har förtydligats. Dessutom har flera frågor inflikats som inte alls beskrivits tidigare.

Kapitel 10 är till exempel ett helt nytt avsnitt om SGI vid inkomster med utlandsanknytning. Det är första gången som RFV i vägledningsform skriver om den typen av SGI-frågor.

Text eller avsnitt med kantmarkeringar betyder att jag vet att ändringar av något större karaktär har gjorts efter slutmötet med ombudsenhet och rättsenhet i förra veckan i jämförelse med den version de tidigare tagit del av.

Vissa av avsnitten med kantmarkering har varit föremål för mycket diskussioner. Därför kan de komma att justeras något ytterligare. Om justeringarna innebär ändringar i sak får ni dem snarast, dock senast på föredragningen. I det här sammanhanget kan uppmärksammas:

- avsnitt 6.2 *Anledning till ändring för egenföretagare* (förslag till RAR och resonande brödtext)
- avsnitt 7.2 *När kan SGI ändras under pågående ersättningsärende?*

I synnerhet avsnittets tre sista underrubriker bör uppmärksammas. Svårt område. Viktigt med nyanseringen.

När det gäller tredje underrubriken: Funderingar finns om skrivningen har kommit rätt eller om det är mer korrekt med en något striktare skrivning. I så fall skulle stycket före punktlistan, punktlistan och styckena efter punktlistan kunna tas bort.

- avsnitt 7.5 *Inte alltid nödvändigt att uppbära sjukpenning.*

Nya stycken om hur SGI hanteras när Försäkringskassan beslutar om att en person inte är berättigad till sjukpenning för tid som redan passerat.

När det gäller källor, förkortningar etc., så återstår det lite arbete med kapitel 10.

Beredning

Bifogade förslag till RAR och vägledning har arbetats fram av enheten för gemensamma försäkringsfrågor, i samarbete med rättsenheten (Ulla-Britt Forsberg-Blasco), ombudsenheten (Carina Bindzau), samt Ann-Kristin Robertsson (FK Stockholm) och Inga-Lill Eriksson (FK Västmanland) som deltagit i utformandet av kapitel 10.

Därutöver har vägledningen remitterats till tre försäkringskassor (Västra Götaland, Östergötland, Västerbotten och Västmanland) för synpunkter.

Även andra berörda enheter på RFV har getts möjlighet att lämna synpunkter. Detsamma gäller de externa aktörerna Arbetsmarknadsstyrelsen, Centrala studiestödsnämnden, Kriminalvårdsstyrelsen, Skatteverket och Näringslivets regelnämnd.

Ekonomistyrningsverket har fått möjlighet att yttra sig över konsekvensutredningen.

Med vänlig hälsning

Magnus Pettersson och Olle Stare

Bilagor:

- Förslag till nya RAR XXXX:YY om sjukpenninggrundande inkomst och årsarbetstid
- Förslag till Vägledning XXXX:YY *Sjukpenninggrundande inkomst och årsarbetstid*
- Konsekvensutredning – RAR XXXX:YY

ISSN 1404-563X

Riksförsäkringsverkets allmänna råd (RAR 2002:2) om sjukpenninggrundande inkomst och årsarbetstid;

beslutade den 12 december 2001.

Till lagen (1962:381) om allmän försäkring

3 kap. 2 § första stycket

Innehållet i bestämmelsen

Sjukpenninggrundande inkomst är den årliga inkomst i pengar som en försäkrad kan antas komma att tills vidare få för eget arbete, antingen som arbetstagare i allmän eller enskild tjänst (*inkomst av anställning*) eller på annan grund (*inkomst av annat förvärvsarbete*).

Allmänna råd

Om det på grund av att inkomsterna från anställningen är oregelbundna blir svårt att bedöma vilken inkomst en försäkrad kan antas komma att få, bör den sjukpenninggrundande inkomsten beräknas med ledning av ett genomsnitt av tidigare inkomster från anställningen. Hur lång period som kan beaktas vid sådan beräkning bör bedömas med ledning av omständigheterna i det enskilda ärendet.

3 kap. 2 § tredje stycket

Innehållet i bestämmelsen

Inkomst av arbete för egen räkning får ej beräknas högre än som motsvarar skälig avlöning för liknande arbete för annans räkning.

Allmänna råd

Vid beräkning av jämförelseinkomsten bör den anpassas så att den, utan begränsning av arbetstidslagen (1982:673), motsvarar den försäkrades faktiska arbetsinsats i den egna verksamheten. Det bör gälla oavsett om han eller hon arbetar normal heltid, i mindre omfattning eller mer än heltid.

3 kap. 2 b § första stycket

Innehållet i bestämmelsen

Årsarbetstid beräknas av försäkringskassan för försäkrade som har en sjukpenninggrundande inkomst som helt eller delvis är att hänföra till anställning när detta är av betydelse för beräkning av ersättning. Årsarbetstiden är det antal timmar per år som en försäkrad kan antas komma att ha tills vidare i ifrågavarande förvärvsarbete som ordinarie eller motsvarande normal arbetstid.

Allmänna råd

I de fall det finns avtal om att ett arbete beräknas ta en viss tid i anspråk, men den försäkrade får utföra arbetet på kortare tid, bör den avtalade arbetstiden användas vid beräkning av årsarbetstiden.

3 kap. 5 § andra stycket

Innehållet i bestämmelsen

Ändring som avses i 3 kap. 5 § första stycket skall gälla från och med den

dag då anledningen till ändringen uppkommit. Den sjukpenninggrundande inkomst som ändrats enligt 3 kap. 5 § första stycket a får dock läggas till grund för ersättning tidigast från och med första dagen i den ersättningsperiod som inträffar i anslutning till att försäkringskassan fått kännedom om inkomständringen.

Allmänna råd

För en person med inkomst av anställning bör dagen för anledning till ändring på grund av löneändring vara den dag då löneavtalet undertecknats. Om den nya lönen har utbetalats utan att ett löneavtal undertecknats bör anledningen till ändringen anses ha uppkommit den första dagen i den månad då en sådan utbetalning gjorts.

Löpande ersättningsperioder med olika slags ersättningar bör ses som olika ersättningsperioder om anledningen till att ersättningarna utbetalas är olika.

3 kap. 5 § tredje stycket 4

Innehållet i bestämmelsen

SGI-skydd gäller för tid då den försäkrade är gravid och avbryter eller inskränker sitt förvärvsarbete tidigast sex månader före barnets födelse eller den beräknade tidpunkten härför.

Allmänna råd

Att avbryta eller inskränka arbetssökande på grund av graviditet enligt 3 kap. 5 § tredje stycket 4 bör jämföras med att avbryta eller inskränka förvärvsarbete. Detta bör endast gälla den som omfattas av SGI-skydd enligt 3 § förordningen (2000:1418) om tillämpning av vissa skyddsbestämmelser för sjukpenninggrundande inkomst vid studier eller arbetslöshet.

3 kap. 5 § tredje stycket 5

Innehållet i bestämmelsen

SGI-skydd gäller för tid då den försäkrade är helt eller delvis ledig från förvärvsarbete för vård av barn och barnet inte fyllt ett år. Detta gäller om den försäkrade är förälder till barnet eller likställs med förälder enligt 1 § föräldraledighetslagen (1995:584). Motsvarande gäller vid adoption av barn som ej fyllt tio år eller vid mottagande av sådant barn i avsikt att adoptera det, om mindre än ett år förflutit sedan den försäkrade fick barnet i sin vård.

Allmänna råd

Att helt eller delvis avbryta arbetssökande på grund av vård av barn enligt 3 kap. 5 § tredje stycket 5 bör jämföras med att vara helt eller delvis ledig från förvärvsarbete. Detta bör endast gälla den som omfattas av SGI-skydd enligt 3 § förordningen (2000:1418) om tillämpning av vissa skyddsbestämmelser för sjukpenninggrundande inkomst vid studier eller arbetslöshet.

Till Riksförsäkringsverkets föreskrifter (RFFS 1998:12) om sjukpenninggrundande inkomst

3 § första stycket

Innehållet i bestämmelsen

Fastställd sjukpenninggrundande inkomst får anpassas till löneutvecklingen inom den försäkrades yrkesområde för en försäkrad som inte fyllt 65 år under förvärvsavbrott i de situationer som anges i punkterna 1 – 3.

Allmänna råd

För personer med sjukpenninggrundande inkomst beräknad på inkomster från en pågående anställning bör den sjukpenninggrundande inkomsten anpassas efter den försäkrades faktiska löneutveckling som framgår av avtal mellan den försäkrade, dennes arbetsgivare och aktuellt fackförbund.

För en aktiebolagsdelägare kan sjukpenninggrundande inkomst anpassas efter löneutvecklingen genom en skälighetsbedömning med ledning av de tre senaste årens taxerade löneuttag. En genomsnittsberäkning kan tillämpas om löneuttaget varierat. Om inkomsterna gradvis stigit kan en trendberäkning vara mer lämplig.

För personer med inkomst av annat förvärvsarbete kan det inte vara aktuellt att anpassa den sjukpenninggrundande inkomsten efter löneutvecklingen, eftersom deras sjukpenninggrundande inkomst baseras på skatterättslig nettointäkt och inte på lön.

5 § första stycket

Innehållet i bestämmelsen

Har en försäkrad med inkomst av annat förvärvsarbete än anställning under en följd av år i allmän självdeklaration redovisat lägre skatterättslig nettointäkt än vad som motsvarar skälig avlöning för liknande arbete för annans räkning, skall hans sjukpenninggrundande inkomst beräknas med ledning av de tre senaste årens taxering. Den sjukpenninggrundande inkomsten får beräknas till ett högre belopp än vad som framgår av den skatterättsliga nettointäkten under en verksamhets uppbyggnadsskede eller om det finns andra särskilda skäl, såsom stark skuldbelastning, ändrade förvärvsförhållanden eller tillfälliga förluster.

Allmänna råd

Vid jämförelse av taxerade inkomster mellan år bör en omräkning av tidigare års taxerade inkomster göras med hjälp av innevarande års förhöjda prisbasbelopp.

Om de tre senaste årens taxerade inkomster visar en uppåtgående eller nedåtgående trend bör detta beaktas vid beräkning av sjukpenninggrundande inkomst. Om det går att göra en rimlig bedömning av årets beräknade nettointäkt bör beräkningen av den sjukpenninggrundande inkomsten göras med utgångspunkt från innevarande verksamhetsår. En uppåtgående trend bör antas fortsätta om det inte med säkerhet kan konstateras att inkomstnivån kommer att sjunka i fortsättningen. Om en nedåtgående trend kan antas bli brutet under året bör detta beaktas vid beräkning av den sjukpenning-

grundande inkomsten.

Om de tre senaste årens taxerade inkomster inte uppvisar någon trend bör som huvudprincip genomsnittet av dessa inkomster användas för att fastställa den sjukpenninggrundande inkomsten. Detsamma bör gälla i de fall en inkomsttrend skapats genom tillämpning av bestämmelserna i inkomstskattelagen (1999:1229) om räntefördelning, expansionsfonder eller periodiseringsfonder.

Uppbyggnadsskedet bör bedömas från och med tidpunkten då en verksamhet övertogs eller startades, oberoende av om aktivitetsstöd vid stöd till start av näringsverksamhet utbetalats eller inte.

Under verksamhetens uppbyggnadsskede bör den sjukpenninggrundande inkomsten fastställas till den jämförelseinkomst som avses i 3 kap. 2 § tredje stycket lagen (1962:381) om allmän försäkring. Detta bör gälla även om jämförelseinkomsten är högre än den inkomst den försäkrade själv uppgett. Om det är sannolikt att nettointäkten efter uppbyggnadsskedet inte kommer att uppgå till jämförelseinkomsten bör dock den sjukpenninggrundande inkomsten fastställas till den beräknade nettointäkten efter uppbyggnadsskedet.

Stark skuldbelastning bör anses föreligga när de långfristiga skulderna uppgår till 55 procent av tillgångarna.

I bedömningen av på vilket sätt stark skuldbelastning ska påverka nettointäkten bör den referensränta som gäller vid årets ingång användas.

Vid bedömning av om nettointäkten under en följd av år understigit jämförelseinkomsten, och vid beräkning av den sjukpenninggrundande inkomsten, bör bortses från inkomstår som inneburit en tillfällig förlust.

ÖVERGÅNGSBESTÄMMELSER

RAR 2002:2

1. Dessa allmänna råd gäller från och med den 1 juli 2002.
2. Genom dessa allmänna råd upphävs Riksförsäkringsverkets allmänna råd (AR 1986:6) Sjukpenninggrundande inkomst av annat förvärsarbete än anställning samt karenstidsregler enligt lagen om allmän försäkring (AFL) och (AR 1996:13) Sjukpenninggrundande inkomst av anställning enligt lagen om allmän försäkring (AFL)..

Riksförsäkringsverkets allmänna råd RAR 2002:2) om sjukpenninggrundande inkomst och årsarbetstid;

beslutade den XX mars 2004.

Riksförsäkringsverket beslutar att det i verkets allmänna råd (RAR 2002:2) om sjukpenninggrundande inkomst och årsarbetstid skall införas nya allmänna råd till 3 kap. 2 b § första stycket, 3 kap. 5 § andra stycket, 3 kap. 5 § tredje stycket 5 och 3 kap. 6 § andra stycket lagen (1962:381) om allmän försäkring.

Till lagen (1962:381) om allmän försäkring

3 kap. 2 b § första stycket

Innehållet i bestämmelsen

Årsarbetstid beräknas av försäkringskassan för försäkrade som har en sjukpenninggrundande inkomst som helt eller delvis är att hänföra till anställning när detta är av betydelse för beräkning av ersättning. Årsarbetstiden är det antal timmar per år som en försäkrad kan antas komma att ha tills vidare i ifrågavarande förvärvsarbete som ordinarie eller motsvarande normal arbetstid.

Allmänna råd

I årsarbetstiden för idrottsutövare eller liknande yrkesgrupper bör ingå

1. träningstid, samt matchtid eller tävlingstid, och
2. annan tid där det framgår att full ekonomisk kompensation utges.

3 kap. 5 § andra stycket

Innehållet i bestämmelsen

Ändring som avses i 3 kap. 5 § första stycket skall gälla från och med den dag då anledningen till ändringen uppkommit. Den sjukpenninggrundande inkomst som ändrats enligt 3 kap. 5 § första stycket a får dock läggas till grund för ersättning tidigast från och med första dagen i den ersättningsperiod som inträffar i anslutning till att försäkringskassan fått kännedom om inkomständringen.

Allmänna råd

För en person med inkomst av annat förvärvsarbete bör dagen för anledning till ändring anses vara den dag då det finns ett slutligt upprättat eller beslutat underlag som visar att nettointäkten kommer att förändras. Om det inte går att fastställa när ett underlag är slutligt upprättat eller beslutat bör anledning till ändring vara den dag då underlaget kommer in till Försäkringskassan.

3 kap. 5 § tredje stycket 5

Innehållet i bestämmelsen

SGI-skydd gäller för tid då den försäkrade är helt eller delvis ledig från förvärvsarbete för vård av barn och barnet inte fyllt ett år. Detta gäller om den försäkrade är förälder till barnet eller likställs med förälder enligt 1 § föräld-

raledighetslagen (1995:584). Motsvarande gäller vid adoption av barn som ej fyllt tio år eller vid mottagande av sådant barn i avsikt att adoptera det, om mindre än ett år förflutit sedan den försäkrade fick barnet i sin vård.

Enligt rättspraxis fortsätter SGI-skyddet att gälla även efter barnets ettårsdag om den försäkrade i oavbruten följd är helt eller delvis ledig från förvärvsarbete och under den tiden uppbär föräldrapenning.

Allmänna råd

För att kunna anses vara ledig i oavbruten följd från förvärvsarbete för vård av barn som fyllt ett år bör en försäkrad som är

1. helt ledig från förvärvsarbete ta ut totalt minst fem föräldrapenningdagar per kalendervecka
2. delvis ledig från förvärvsarbete ta ut ett proportionellt färre antal föräldrapenningdagar än den som är helt ledig från förvärvsarbete enligt 1.

Bedömningen av om uttaget enligt första stycket 2 motsvarar minskningen i arbetstid bör göras i förhållande till minskningen av den arbetstid som ligger till grund för den sjukpenninggrundande inkomsten. Bedömningen av om uttaget enligt första stycket 1 och 2 motsvarar minskningen i arbetstid får göras antingen dag för dag eller över en period av en kalendervecka. När arbetstiden per kalendervecka varierar bör bedömningen i stället göras på en längre schemalagd arbetstidscykel som framgår vid uttagstillfället.

Uttag av föräldrapenning enligt första stycket kan göras på sjukpenning-, grund- eller lägstanivå.

3 kap. 6 § andra stycket

Innehållet i bestämmelsen

Försäkringskassan skall i skälig utsträckning genom förfrågningar hos de försäkrade eller på annat lämpligt sätt inhämta uppgifter om den försäkrades inkomstförhållanden, arbetstid och andra omständigheter som har betydelse för sjukpenningförsäkringen.

Allmänna råd

Försäkringskassan bör inte anses vara skyldig att utreda storleken på den sjukpenninggrundande inkomsten när den försäkrade i samband med anmälan av ett ersättningsärende meddelar

1. att inkomstförhållanden med mera inte har förändrats
2. att inkomsten har förändrats, men både den tidigare registrerade inkomsten och den nya inkomsten är högre än sju och ett halvt prisbasbelopp.

Dessa allmänna råd träder i kraft den xxxxxxxx 2004.

RAR XXXX:YY

RIKSFÖRSÄKRINGSVERKET

BESLUTFATTARENS NAMN

Föredragandens Namn

RAR XXXX:YY

Riksförsäkringsverkets allmänna råd om ändring i allmänna råden (RAR 2002:2) om sjukpenninggrundande inkomst och årsarbetstid;

beslutade den XX mars 2004.

Riksförsäkringsverket beslutar att det i verkets allmänna råd (RAR 2002:2) om sjukpenninggrundande inkomst och årsarbetstid skall införas nya allmänna råd till 3 kap. 2 b § första stycket, 3 kap. 5 § andra stycket, 3 kap. 5 § tredje stycket 5 och 3 kap. 6 § andra stycket lagen (1962:381) om allmän försäkring.

Till lagen (1962:381) om allmän försäkring

3 kap. 2 b § första stycket

Innehållet i bestämmelsen

Årsarbetstid beräknas av försäkringskassan för försäkrade som har en sjukpenninggrundande inkomst som helt eller delvis är att hänföra till anställning när detta är av betydelse för beräkning av ersättning. Årsarbetstiden är det antal timmar per år som en försäkrad kan antas komma att ha tills vidare i ifrågavarande förvärvsarbete som ordinarie eller motsvarande normal arbetstid.

Allmänna råd

Under förutsättning att den försäkrade får full ekonomisk kompensation bör i årsarbetstiden för idrottsutövare eller liknande yrkesgrupper ingå

1. träningstid,
2. matchtid eller tävlingstid, och
3. annan tid.

3 kap. 5 § andra stycket

Innehållet i bestämmelsen

Ändring som avses i 3 kap. 5 § första stycket skall gälla från och med den dag då anledningen till ändringen uppkommit. Den sjukpenninggrundande inkomst som ändrats enligt 3 kap. 5 § första stycket a får dock läggas till grund för ersättning tidigast från och med första dagen i den ersättningsperiod som inträffar i anslutning till att försäkringskassan fått kännedom om inkomständringen.

Allmänna råd

Om den årliga inkomst som den försäkrade kan antas komma att få tills vidare har förändrats på grund av att Skatteverket vid taxering beslutat om ny skatterättslig nettointäkt, bör Skatteverkets beslutdag vara den dag anledningen till ändringen uppkommit.

3 kap. 5 § tredje stycket 5

Innehållet i bestämmelsen

SGI-skydd gäller för tid då den försäkrade är helt eller delvis ledig från förvärvsarbete för vård av barn och barnet inte fyllt ett år. Detta gäller om den försäkrade är förälder till barnet eller likställs med förälder enligt 1 § föräldraledighetslagen (1995:584). Motsvarande gäller vid adoption av barn som ej fyllt tio år eller vid mottagande av sådant barn i avsikt att adoptera det, om mindre än ett år förflutit sedan den försäkrade fick barnet i sin vård.

Allmänna råd

Enligt rättspraxis fortsätter SGI-skyddet att gälla även efter barnets ettårsdag om den försäkrade i oavbruten följd är helt eller delvis ledig från förvärvsarbete och under den tiden uppbär föräldrapenning.

För att kunna anses vara ledig i oavbruten följd från förvärvsarbete för vård av barn som fyllt ett år bör en försäkrad som är

1. helt ledig från förvärvsarbete ta ut totalt minst fem föräldrapenningdagar per kalendervecka
2. delvis ledig från förvärvsarbete ta ut ett proportionellt färre antal föräldrapenningdagar än den som är helt ledig från förvärvsarbete enligt 1.

Bedömningen av om uttaget enligt andra stycket 2 motsvarar minskningen i arbetstid bör göras i förhållande till den arbetstid som ligger till grund för den sjukpenninggrundande inkomst som gällde före arbetstidsminskningen. Bedömningen av om uttaget enligt andra stycket 1 och 2 motsvarar minskningen i arbetstid bör göras antingen dag för dag eller över en period av en kalendervecka. När arbetstiden per kalendervecka varierar bör bedömningen i stället göras utifrån den längre schemalagda arbetstidscykel som den försäkrade har vid uttagstillfället.

Uttag av föräldrapenning enligt andra stycket kan göras på sjukpenning-, grund- eller lägstanivå.

3 kap. 6 § andra stycket

Innehållet i bestämmelsen

Försäkringskassan skall i skälig utsträckning genom förfrågningar hos de försäkrade eller på annat lämpligt sätt inhämta uppgifter om den försäkrades inkomstförhållanden, arbetstid och andra omständigheter som har betydelse för sjukpenningförsäkringen.

Allmänna råd

Försäkringskassan bör inte utreda storleken på den sjukpenninggrundande inkomsten när den försäkrade i samband med anmälan av ett ersättningsärende meddelar

1. att inkomsten eller andra omständigheter av betydelse inte har förändrats, eller
2. att inkomsten har förändrats, men både den tidigare registrerade inkomsten och den nya inkomsten är högre än sju och ett halvt prisbasbe-

lopp.

RAR XXXX:YY

Första stycket 2 gäller inte när den tidigare registrerade inkomsten eller den nya inkomsten utgörs av både inkomst av anställning och inkomst av annat förvärvsarbete och den fördelning mellan inkomsterna som ligger till grund för den tidigare sjukpenninggrundande inkomsten ändras.

Dessa allmänna råd gäller från och med den xxxxxxxx 2004.

RIKSFÖRSÄKRINGSVERKET

BESLUTFATTARENS NAMN

Föredragandens Namn

RAR XXXX:YY

Process familj
Kerstin Vestling, 090 - 10 52 74

2004-03-02

Diariern
2400-04-112/2004
Era d.nr:1047/2003
1048/2003
10840/2003

Riksförsäkringsverket
Avdelningen Barn, familj och handikapp
Enheten för gemensamma försäkringsfrågor
Magnus Pettersson

Synpunkter på vägledning SGI m m

Efter genomgång av ändringsförslagen till RAR 2002:2, RFFS 1998:12 och Vägledning 2004:YY lämnas följande synpunkter.

RFFS 1998:12

De ändringar som är gjorda är helt i linje med förändringar i lagstiftningen i övrigt, vilket gör att innehållet blir tydligare och minskar risken för dubbla budskap.

RAR 2002:2

De punkter som tillförs i de nya allmänna råden är utmärkta och kommer att underlätta arbetet hos försäkringskassorna särskilt vad gäller ändringstidpunkt för egna företagares SGI och den begränsade utredningsskyldigheten för kassorna att utreda SGI i vissa fall.

Vägledningen 2004:YY

Det finns några felskrivningar i vägledningen och förmodligen är de redan uppmärksammade. För ordningens skull tar jag ändå upp dem:

Sidan 124 nämns: föräldrapenningen tas ut på lägsta-, *garanti*- eller sjukpenningnivå. Jag antar att det ska vara grundnivå istället för garantinivå .

Sidan 151 står i ett stycke som börjar: Det som förenar nämnda förmåner är att de lämnas när en person i någon mening är *arbetsförmögen*. Borde stå *arbetsoförmögen*.

Sidan 153. Här har februari plötsligt fått 31 dagar.

Övriga synpunkter:

En del resterande frågor finns kvar men kommer kanske i en kommande Vägledning??. T. ex. arbete som varar under kortare tid än sex månader och som upprepas gång på gång. I övrigt en mycket heltäckande Vägledning som kommer att bli ett bra verktyg för handläggarna i arbetet med SGI.

Process familj
Kerstin Vestling, 090 - 10 52 74

2004-03-02

Diariennr
2400-04-112/2004
Era d.nr:1047/2003
1048/2003
10840/2003

Det är viktigt att ett Im-meddelande går ut samtidigt som Vägledningen mm publiceras, så att det framgår vilka ändringar som finns och vad de innebär. Det är bra om de frågor som ännu inte lösts också kommenteras.

Med vänlig hälsning

Kerstin Vestling

Rättsenheten
Leif Larsson
08-764 87 07

Datum 2004-03-05 Dnr 130 198189-04/112

INKOM
RIKSFÖRSÄKRINGSVERKET

2004-03-09

Dnr 10840/03-BFG
.....

Riksförsäkringsverket
Avdelningen för Barn, familj
och handikapp
Magnus Pettersson
111 13 STOCKHOLM

Ändringar i Riksförsäkringsverkets normering m.m.

Remiss 2004-02-12; 1047 - 1048/2003 och 10840/2003

Skatteverket (SKV) har inte några synpunkter att lämna på Riksförsäkringsverkets (RFV) förslag till ändrade lydelse av RFFS 1998:12 och RAR 2002:2.

Beträffande RFV:s förslag till ny vägledning lämnar SKV synpunkter på kapitlen 3 - 5 och 10 genom att överlämna kopior av berörda sidor med antecknade förslag till ändringar och med vissa kommentarer till ändringsförslagen.

Inledningsvis i kapitel 3 (s. 31) hänvisas till "Skatteverkets broschyrer om löntagare och näringsverksamhet". De broschyrer som i första hand torde avses heter numera Skatteregler för privatpersoner (SKV 330) och Skatteregler för enskilda näringsidkare (SKV 295). Information finns vidare, som det står i förslaget till vägledning, på SKV:s hemsida/webbplats www.skatteverket.se och där finns alla broschyrer förtecknade. SKV föreslår att det i vägledningen också upplyses om att alla broschyrer såväl kan beställas på webbplatsen som "tankas ner".

Med vänlig hälsning

Stina Ögren

Leif Larsson

Kommentarer från Östergötland avseende RFFS 1998:12, RAR 2002:2 och Vägledning 2004:XX

Beträffande föreslagna ändringar i RFFS 1998:12

3 § Den fastställda sjukpenninggrundande inkomsten skall inte sänkas och får anpassas efter löneutvecklingen inom den försäkrades yrkesområde för försäkrad som inte fyllt 65 år och

2. som inte förvärvsarbetar av anledning som berättigar till ersättning enligt 3 kap. 7, 7 a och 7 b §§ samt 22 kap. lagen om allmän försäkring eller motsvarande ersättning enligt lagstiftningen om arbetsskadeförsäkring eller *till nämnda ersättningar* annan jämförbar ekonomisk förmån,

Svårförståelig formulering, skall det vara "...med nämnda ersättningar jämförbar ekonomisk förmån..."? Något exempel på förmåner som åsyftas ?

3. . som *tillfälligt* avbryter sitt förvärvsarbete.

Förvärvsavbrott enligt första stycket 3 gäller under högst tre månader i följd oavsett om avsikten är att förvärvsavbrottet skall pågå längre tid.

Ändras den försäkrades inkomstförhållanden efter det att hans sjukpenninggrundande inkomst fastställts och överensstämmer de inte med den fastställda sjukpenninggrundande inkomsten vid den tidpunkt, då någon omständighet som anges i första stycket 1-3 inträffar, får den sjukpenninggrundande inkomsten med tillämpning av 3 kap. 5 § första och andra styckena lagen om allmän försäkring likväl sänkas till den nivå den skulle ha haft om försäkringskassan hade känt till de ändrade inkomstförhållandena.

Vad gäller personer som enbart minskar sin arbetstid så är det bra att den varianten i RFFS tas bort. Nu blir det samma regler som gäller oavsett om man minskar eller ökar sin arbetstid, dvs vi utgår från varaktigheten (RFFS 1998:12 § 1).

8 § Ändring av den sjukpenninggrundande inkomsten, med anledning av att försäkrad beviljats ? sjukersättning eller aktivitetsersättning enligt lagen (1962:381) om allmän försäkring *eller livränta enligt lagen (1976:380) om arbetsskadeförsäkring*, skall ske från och med ingången av månaden efter den beslutet om sådan ersättning daterats, dock tidigast från och med den månad ersättningen börjar betalas ut. (RFFS 2002:35)

Motiveringen till att ta bort "...ålderspension..." känns bra, eftersom det väsentliga i det sammanhanget är om personen arbetar eller inte. Beträffande arbete efter 65 år finns ju en tydlig föreskrift i § 4 i RFFS 1998:12.

Beträffande föreslagna ändringar/tillägg i RAR 2002:2

3 kap. 2 b § första stycket

Innehållet i bestämmelsen

Årsarbetstid beräknas av försäkringskassan för försäkrade som har en sjukpenninggrundande inkomst som helt eller delvis är att hänföra till anställning när detta är av betydelse för beräkning av ersättning. Årsarbetstiden är det antal timmar per år som en försäkrad kan antas komma att ha tills vidare i ifrågavarande förvärvsarbete som ordinarie eller motsvarande normal arbetstid.

Processen Familjeförmåner
Carina Molin, 011-25 30 56

2004-03-01

Allmänna råd

I årsarbetstiden för idrottsutövare eller liknande yrkesgrupper bör ingå

1. träningstid, samt matchtid eller tävlingstid, och
2. annan tid där det framgår att full ekonomisk kompensation utges.

Bra förtydligande.

3 kap. 5 § andra stycket

Innehållet i bestämmelsen

Ändring som avses i 3 kap. 5 § första stycket skall gälla från och med den dag då anledningen till ändringen uppkommit. Den sjukpenninggrundande inkomst som ändrats enligt 3 kap. 5 § första stycket a får dock läggas till grund för ersättning tidigast från och med första dagen i den ersättningsperiod som inträffar i anslutning till att försäkringskassan fått kännedom om inkomständringen.

Allmänna råd

För en person med inkomst av annat förvärvsarbete bör dagen för anledning till ändring anses vara den dag då det finns ett slutligt upprättat eller beslutat underlag som visar att nettointäkten kommer att förändras. Om det inte går att fastställa när ett underlag är slutligt upprättat eller beslutat bör anledning till ändring vara den dag då underlaget kommer in till Försäkringskassan.

Det skulle underlätta handläggningen om datum för taxeringsbeslutet användes.

3 kap. 5 § tredje stycket 5

Innehållet i bestämmelsen

SGI-skydd gäller för tid då den försäkrade är helt eller delvis ledig från förvärvsarbete för vård av barn och barnet inte fyllt ett år. Detta gäller om den försäkrade är förälder till barnet eller likställs med förälder enligt 1 § föräldraledighetslagen (1995:584). Motsvarande gäller vid adoption av barn som ej fyllt tio år eller vid mottagande av sådant barn i avsikt att adoptera det, om mindre än ett år förflutit sedan den försäkrade fick barnet i sin vård.

Enligt rättspraxis fortsätter SGI-skyddet att gälla även efter barnets ettårsdag om den försäkrade i oavbruten följd är helt eller delvis ledig från förvärvsarbete och under den tiden uppbär föräldrapenning.

Allmänna råd

För att kunna anses vara ledig i oavbruten följd från förvärvsarbete för vård av barn som fyllt ett år bör en försäkrad som är

1. helt ledig från förvärvsarbete ta ut totalt minst fem föräldrapenningdagar per kalendervecka
2. delvis ledig från förvärvsarbete ta ut ett proportionellt färre antal föräldrapenningdagar än den som är helt ledig från förvärvsarbete enligt 1.

Bedömningen av om uttaget enligt första stycket 2 motsvarar minskningen i arbetstid bör göras i förhållande till minskningen av den arbetstid som ligger till grund för den sjukpenninggrundande inkomsten. Bedömningen av om uttaget enligt första stycket 1 och 2 motsvarar minskningen i arbetstid får göras antingen dag för dag eller över en period av en kalendervecka. När arbetstiden per kalendervecka varierar bör bedömningen i stället göras på en längre schemalagd arbetstidscykel som framgår vid uttagstillfället.

Uttag av föräldrapenning enligt första stycket kan göras på sjukpenning-, grund- eller lägstanivå.

Enligt Skrivelsen till ESV är modellen ovan kopplad till hur mycket en fp-dag är värderad till enligt SGI.
– Efter mycket funderande tror vi att det framgår av formuleringen, men den är inte glasklar precis!

Processen Familjeförmåner
Carina Molin, 011-25 30 56

2004-03-01

3 kap. 6 § andra stycket

Innehållet i bestämmelsen

Försäkringskassan skall i skäligen utsträckning genom förfrågningar hos de försäkrade eller på annat lämpligt sätt inhämta uppgifter om den försäkrades inkomstförhållanden, arbetstid och andra omständigheter som har betydelse för sjukpenningförsäkringen.

Allmänna råd

Försäkringskassan bör inte anses vara skyldig att utreda storleken på den sjukpenninggrundande inkomsten när den försäkrade i samband med anmälan av ett ersättningsärende meddelar

1. att inkomstförhållanden med mera inte har förändrats
2. att inkomsten har förändrats, men både den tidigare registrerade inkomsten och den nya inkomsten är högre än sju och ett halvt prisbasbelopp.

Bra att få detta förtydligat.

Beträffande Vägledning 2004:xx

Sid. 23 - Nr 410022

Återinträdande på arbetsmarknaden efter förvärvsavbrott

Bra att RFV:s yttrande finns med, det förtydligar.

Sid. 43 - Nr 410034

produktionstillägg

- det vore bra om det redan här framgår att det avser Kabinpersonal (sid. 44).

Sid. 49 - Nr 410046

Ersättningar som inte ingår i SGI

Rubriken är bättre än den tidigare.

Sid. 51 – Nr 410052

Avgångsvederlag

Hänvisningen till KR-domarna känns helt OK, i synnerhet som det numera är lätt att hitta domar på SoFiA (vill man veta vilken kammarrätt som avses så finns ju förkortningarna med i förteckningen på sid. 5).

Sid. 75 – Nr 410067

Tanken med bestämmelsen om SGI under uppbyggnadsskede får anses vara att en person inte ska ha en sämre försäkringssituation än om verksamheten vore uppbyggd och skulle uppvisa "normala" nettointäkter. Utgångspunkten är därför att SGI under uppbyggnadsskede så långt det är möjligt ska motsvara den SGI som kommer att kunna fastställas när företaget är uppbyggt. Av detta följer att SGI i princip kan beräknas till allt mellan 0 och vad en jämförbar anställd skulle ha haft i lön (jämförelseinkomst).

Ett exempel på sådan text som vi skulle vilja ha inramad, eftersom den visar på grundtanken (pudelns kärna) och det känns angeläget att den betonas.

Sid. 75 – Nr 410070 och sid. 78 – Nr 410074

Bra presentationsform, överskådligt med punktform, lättläst och lätthittat när punktuppställningen följer efter stora stycken med löpande text.

Processen Familjeförmåner
Carina Molin, 011-25 30 56

2004-03-01

Sid. 91 – Nr 410083

Beslutshandling

Bra att det här finns med.

Sid. 92 – Nr 410087

Inkomstförhållanden kan ha ändrats vid en tidpunkt före *ersättningsperiodens första dag. När det inte har någon betydelse för den enskilde är det tillräckligt att en ny SGI fastställs från och med första dagen i en ersättningsperiod och inte från och med den tidigare dag då inkomsterna förändrades.

Hänvisa gärna till exempel "Marie-Louise" alternativt komplettera texten vid * med "den aktuella" eller "den pågående". För att undvika att den ovane handläggaren fastställer ny SGI med from-datum före redan avslutade ersättningsfall.

Sid. 101 – Nr 4100110

Har ett ersättningsärende pågått längre tid än ett år, och den försäkrades SGI varit oförändrad under denna tid, har Försäkringskassan en skyldighet att på eget initiativ utreda om löneutveckling skett inom den försäkrades yrkesområde. Om utredningen visar att löneutveckling skett kan den försäkrades SGI anpassas till löneutvecklingen. (FÖD dom 27-1990 och Justitiekanslerns beslut 1995-09-12, dnr 1575-94-43)

Bra att skyldigheten poängteras.

I FÖD-domen framhålls att "Fk ålagts en skyldighet att utreda om den försäkrades sjukpenninggrundande inkomst bör löneanpassas när kassan i ett ersättningsfall kan konstatera att mer än ett år förflutit sedan dennes SGI senast varit föremål för prövning." För övrigt känns domen otidsenlig, sedan domslutet har bl.a. AFL 3:5 ändrats vid flera tillfällen och flera av kommentarerna i domen (impulsdatum t.ex.) anknyter till lagtext som är obsolet.

Sid. 110 – Nr 4100119 och framåt – *När kan SGI höjas under pågående ersättningsperiod?*

Avsnittet är bra och ger mycket information. Vi ser dock att det kan finnas en risk att handläggare inte tar sig tiden att läsa hela avsnittet, vilket kan leda till missuppfattningar och felaktiga beslut.

Vi har tidigare lanserat idén om inramade textavsnitt, här skulle det vara bra om t.ex. följande två textavsnitt ramades in;

"Nr 4100121"

Att det finns vissa möjligheter att ändra SGI under pågående ersättningsperiod innebär inte heller att vilka påstådda eller förväntade inkomstökningar som helst kan läggas till grund för SGI. Exempelvis kan inte enbart planer på att byta till ett högre betalt arbete höja SGI.

Andra stycket i "Nr 4100125" – sid. 111

Förutsättningen för att förändringar som är avtalade före en sjukperiod innebär att SGI kan höjas är att den enskilde inte kunnat planera sin sjukledighet. Förändringar som avtalas före en föräldraledighet men som infaller under föräldraledighet kan inte alltid behandlas på samma sätt som förändringar avtalade före sjukdom. Det beror på att en föräldraledighet kan planeras. Förändringar som avtalats före men som infaller under föräldraledighet behandlas därför vanligen i enlighet med det som presenteras i nästa avsnitt.

Processen Familjeförmåner
Carina Molin, 011-25 30 56

2004-03-01

Sid. 113 – Nr 4100130 och 4100131

Om tjänstledighetsförordningen skall vara med så behöver texten kompletteras med vilka anställda som omfattas av denna. – Vi kände inte till den, fick nedanstående information via lagrummet.gov.se

Tjänstledighetsförordningen (1984:111)

Tillämpningsområde mm

1 § I denna förordning finns föreskrifter om prövningen av vissa frågor om tjänstledighet från anställningar vid myndigheterna under regeringen, dock inte affärsverken.

✓ Det är bra att "4100130" finns med, men med nuvarande utformning (och eventuell komplettering av "4100131") blir texten så pass omfattande att inledningen på följande stycke blir mindre bra.

✓ "Det (Nr 4100132) finns även....."

Sid. 114 – Nr 4100133

Bra att frågorna formulerats om och är "rakare".

✓ Sid. 117 – Nr 4100139 – *Egenföretagare*

✓ Vi är tveksamma till att handläggarna klarar att hantera detta. SGI för egenföretagare anses även av vana handläggare som svårt och att det är särskilt svårt att läsa deklARATIONER.

Exemplet Anja är förhållandevis rakt och enkelt. Det är inte de fallen som vållar problem.

SGI från barnets ettårsdag

Sid. 122– Nr 4100150

SGI behöver alltså i regel inte omprövas vid barnets ettårsdag. Däremot är det viktigt att föräldern innan barnet fyllt ett år ges tillgång till information om de SGI-skyddsregler som gäller från och med barnets ettårsdag.

Rama gärna in det här textavsnittet.

✓ Sid. 123 – 128

✓ Vi bedömer att beräkningssättet är krångligt och tidskrävande för handläggarna.

Men, är det så här ni beslutat så anpassar vi oss naturligtvis!

✓ Sid. 124 – Nr 4100156

✓ Beräkning i timmar eller procent. Vilken modell som är enklast att använda beror på hur arbetet är förlagt (regelbunden arbetstid, t.ex. kontorstid eller oregelbunden schemalagd tid). Vi föredrar att båda modellerna finns med.

✓ Sid. 175 – Nr 4100232 *Tjänstepension*

✓ Exemplet Helena.

✓ Varför skall Fk utreda vilken modell som skall användas, om hon arbetar halvtid och inte söker arbete ?

✓ För att exemplet skall hålla så måste hon vara anmäld på af och söka heltidsarbete, annars finns ingen grund för att beräkna SGI på skillnaden mellan tidigare inkomst och tjänstepensionen.

✓ Sid. 180 – Nr 4100238 *Livränta*

✓ Enligt vår mening är samordningsreglerna i AFL 3:7 stycke åtta inte tillräckliga för att undvika att t.ex. "Emil" överkompenseras.

✓ Vissa andra dagersättningar, t.ex. tillfällig föräldrapenning och närståendepenning, beräknas på den fastställda SGI:n och då blir "Emil" överkompenserad.

Processen Familjeförmåner
Carina Molin, 011-25 30 56

2004-03-01

Enligt vår mening vore det mest logiska att fastställa hans SGI till 200 000 kr, dvs den beräknade inkomsten för arbete i det nya yrket. Denna överstiger skillnaden mellan livräntan och den ”skyddade SGI:n 282 000 kr (23 500 x 12)”, denna differens hade annars varit ett alternativ för SGI. Vi föreslår dessutom att AFL 3 :5 c kompletteras till att även gälla om/när livränta upphör.

Datum	Vår beteckning
2004-02-12	1047/2003
	1048/2003
	10840/2003

RFV

Eva Nordqvist, JR
Ulla-Britt Forsberg-Blasco, JR
Helena Almström, JO
Carina Bindzau, JO
Ann-Eva Askensten, BFB
Jan Almqvist, BFG
Birgitta Målsäter, SAS
Monica Dahlberg, SSA
Camilla Hangård, PÅP
Anette Berglund, PEB
Bjarne Almström, IS

Försäkringskassorna

Kerstin Vestling, Västerbotten
Kerstin Tanriverdi, Östergötland
Lars-Ove Eriksson, Västra Götaland
Inga-Lill Eriksson, Västmanland

Inför föredragning i slutet av mars

Förslag

- Ändring i Riksförsäkringsverkets (RFV) föreskrift (RFFS 1998:12) om sjukpenninggrundande inkomst.
- Ändring av RFV:s allmänna råd (RAR 2002:2) om sjukpenninggrundande inkomst och årsarbetstid.
- Ändring i RFV:s Vägledning 2004:YY Sjukpenninggrundande inkomst.

Synpunkter

Synpunkter får gärna lämnas på hela materialet men kan självfallet avgränsas till de delar som berör ert ansvarsområde.

Eventuella synpunkter – helst skriftliga – **lämnas snarast, dock senast onsdagen den 3 mars (vecka 10) år 2004**. Lämna även besked om ni efter läsning inte har några synpunkter.

Synpunkter på allt material, förutom på kapitel 10, kan ställas till undertecknad.

Synpunkter på kapitel 10 kan ställas till Olle Stare på telefon 08-786 96 73 eller e-post: olle.stare@rfv.sfa.se.

Läsanvisningar

Allmänna läsanvisningar

Ändringarna i RFV:s Vägledning (2002:4) Sjukpenninggrundande inkomst utgörs så gott som uteslutande av ett antal kompletteringar. Kompletteringarna innebär att vägledningen blir ca 80-90 sidor längre än nu gällande vägledning.

Samtliga ändringar i jämförelse med nuvarande version av RFV:s vägledning är gråmarkerade. Övriga kantmarkeringar är till hjälp för er som lämnat synpunkter på tidigare utkast till reviderad vägledning. Ändringar jämfört med utkast 1 är – utöver gråmarkeringen – även markerade med ett streck i kanten. Ändringar jämfört med utkast 2 är även markerade med två streck i kanten.

Specifika anvisningar

BFB berörs framför allt av de skrivningar om sjukpenninggrundande inkomst (SGI) i vägledningen som har en koppling till föräldraledighet. De finns framför allt i kapitel 2 samt i avsnitt 7.1 och 7.2.

SAS bör nog läsa hela vägledningen eftersom sjukpenning och SGI ligger nära varandra. När det gäller SAS vill jag särskilt flagga för avsnitt 7.5, 7.7 och 8.1 (avsnitten berör SGI för personer omkring 65 år), samt det nya avsnittet 8.6. Avsnitt 7.5 beskriver under vilka förutsättningar försäkrade som är sjuka kan behålla sin SGI. Avsnitt 8.6 handlar om hur SGI ska hanteras när den försäkrade beviljas livränta eller när en redan beviljad livränta ändras. En viktig fråga är om nuvarande utkast till skrivning i 8 § RFFS 1998:12 om när SGI ska ändras vid livränta är tillräcklig för att undvika överkompensation. Även avsnitt 6.3, och där de sista två styckena om frivillig försäkring, berör SAS.

SSA berörs framför allt av avsnitt 7.3 och 7.4 (aktivitetsstöd) och avsnitt 8.2 (sjuk- och aktivitetsersättning).

PEB berörs i synnerhet av kapitel 8.

Jag vill att PÅP granskar text och formler under rubriken ”Uppgift om tre senaste årens taxering” i avsnitt 5.5. Vi har fått synpunkter på att delar av texten eventuellt kan ifrågasättas, till exempel formeln om PGI. Avsnitt 7.7 och kapitel 8 kan också bedömas som extra intressanta för PÅP.

IS har ett särskilt intresse av kapitel 10 – ett helt nytt avsnitt om SGI vid inkomster med utlandsanknytning. Det finns ett värde i att även övriga enheter som arbetar med SGI-förmåner, till exempel BFB och SAS, lämnar synpunkter på kapitlet.

Försäkringskassorna får gärna komma med synpunkter på hela den nya versionen. Synpunkter på förslag till ändringar av RAR och RFFS är särskilt välkomna.

Vilka har arbetat fram förslagen?

Bifogade förslag till ändring av RFFS, RAR och vägledning har framför allt arbetats fram av enheten för gemensamma försäkringsfrågor (BFG), i samarbete med rättsenheten (Ulla-Britt Forsberg-Blasco), ombudsenheten (Carina Bindzau), samt försäkringskassorna Västra Götaland (Lars-Ove Eriksson), Östergötland (Kerstin Tanriverdi) Västerbotten (Kerstin Vestling) och Västmanland (Inga-Lill Eriksson, kapitel 10).

Utskrift

Välj "Skriv ut" och "Alternativ" och se till så att det är ett kryss i rutan framför kommentarer.

OBS! Utkast till vägledning bör skrivas ut dubbelsidigt.

Övrigt

De konsekvensutredningar för föreskrifter och allmänna råd som RFV har skickat till Ekonomistyrningsverket bifogas.

Källförteckningen är inte färdig. Avsnitt 2.2 kan komma att revideras. Om så sker kan en ny version av avsnittet komma att skickas. Även vid någon övrig större förändring kan en sådan komma att skickas.

Med vänlig hälsning

Magnus Pettersson

Bilagor:

- Aktuell lydelse och föreslagen lydelse av RFFS 1998:12 om sjukpenninggrundande inkomst (endast de paragrafer som berörs)
- Aktuell lydelse av RFFS 1998:12 (hela)
- Föreslagen lydelse av RFFS 1998:12
- Aktuell lydelse av RAR 2002:2 om sjukpenninggrundande inkomst och årsarbetstid
- Föreslagen lydelse av RAR XXXX:YY om sjukpenninggrundande inkomst och årsarbetstid
- Förslag till Vägledning (2004:YY) Sjukpenninggrundande inkomst och årsarbetstid

- Konsekvensutredning för ändring av RFFS 1998:12
- Konsekvensutredning för ändring av RAR (2002:2)

Ekonomistyrningsverket
Box 45 316
104 30 STOCKHOLM**Ändring i Riksförsäkringsverkets allmänna råd (RAR 2002:2) om sjukpenninggrundande inkomst och årsarbetstid**

Riksförsäkringsverket (RFV) har för avsikt att ge ut fyra nya rekommendationer. Alla fyra gäller tillämpningen av olika bestämmelser i 3 kap. lagen (1962:381) om allmän försäkring (AFL).

Bakgrunden till vissa av de nya föreslagna rekommendationerna är att synpunkter och önskemål om förtydliganden har kommit in till RFV från försäkrade och allmänna försäkringskassor. Av synpunkterna framgår att tillämpningen inte alltid är likformig.

Förslag till ändring i RAR 2002:2 bifogas.

Från och med när gäller de nya allmänna råden?

Det är tänkt att nya allmänna råd ska beslutas i slutet av mars månad 2004. De nya råden planeras att gälla från och med den 1 april 2004.

Vad handlar de nya råden om?

De nya allmänna råden handlar om följande.

1. Från och med vilken tidpunkt den sjukpenninggrundande inkomsten (SGI) bör ändras när inkomsterna ändras för en person med inkomst av annat förvärvsarbete (egenföretagare).
2. Att Försäkringskassans skyldighet att utreda SGI kan anses vara begränsad i vissa situationer.
3. Hur en förälder bör ta ut föräldrapenning för att kunna skydda sin SGI mot sänkning efter barnets ettårsdag.
4. Vilken arbetstid som bör räknas in i årsarbetstiden för idrottsmän.

Varför behövs de nya rekommendationerna?

Tidpunkt för ändring av SGI för egenföretagare

SGI ska ändras från och med den dag anledning till ändring uppkommit (3 kap. 5 § andra stycket AFL). Anledning till ändring är alltså den dag då inkomstförhållandena ändrades och inte den dag Försäkringskassan får kännedom om inkomstförändringen.

För en försäkrad med inkomst av anställning är det ganska tydligt från och med vilken tidpunkt SGI ska ändras i samband med att den årliga inkomsten har förändrats av betydelse för sjukpenningförsäkringen. För en egenföretagare är det svårare att bedöma när den årliga inkomsten – det vill säga nettointäkten – har förändrats. Det kan finnas flera möjliga tidpunkter.

Ändringstidpunkten kan i regel endast ha någon betydelse för egenföretagaren i samband med att han eller hon har ett ersättningsärende hos Försäkringskassan.

Om SGI ändras på grund av att den slutliga skatten är beslutad torde det vara naturligt att beteckna beslutsdagen som den dag anledning till ändring uppkommit. I vissa fall kan emellertid en ändring av SGI grundas på andra underlag än ett slutligt taxeringsbeslut. Deklaration, bokslut och resultatredovisningar över inkomster som ännu inte taxerats är exempel på sådana underlag. En deklARATION kan till exempel upprättas vid en tidpunkt, skrivas under vid en annan, lämnas till Skatteverket vid en tredje och ankomststämplas vid en fjärde. Frågan är från och med när SGI ska ändras i dessa fall?

För en person med inkomst av anställning ändras SGI som regel från och med den dag ett nytt löneavtal undertecknas. Det är först då som det med säkerhet finns ett underlag slutligt upprättat som styrker att den framtida årliga inkomsten har förändrats. Dessförinnan går det inte att styrka hur den nya inkomstsituationen ser ut.

Motsvarande resonemang kan användas när det gäller att bedöma när inkomsterna förändras för en försäkrad med inkomst av annat förvärvsarbete. Redan innan exempelvis en deklARATION är upprättad eller en ny nettointäkt är beslutad går det naturligtvis att anta att nettointäkten har ökat. Men innan egenföretagaren har bestämt hur deklARATIONEN ska se ut, eller innan beslut om nettointäkt är fattat, går det inte att med säkerhet hävda att inkomstsituationen har förändrats. Inför en taxering tar till exempel egenföretagaren ställning till hur mycket som ska avsättas till periodiseringsfonder. En sådan avsättning gör nettointäkten lägre något som i regel har motsvarande påverkan på SGI.

I dag kan inte tillämpningen till fullo bedömas som likformig. RFV har inte uttryckt någon tydlig officiell uppfattning i frågan tidigare. Försla-

get till rekommendation innebär därför ett tydligt ställningstagande och med detta en ökad likformighet.

Försäkringskassans utredningsskyldighet

Försäkringskassan ska i den utsträckning det skäligen påkallas fråga en försäkrad, eller på annat lämpligt sätt utreda hans eller hennes inkomstförhållanden, arbetstid och andra omständigheter som har betydelse för sjukpenningförsäkringen (3 kap. 6 § andra stycket AFL).

Vid sidan om Försäkringskassans utredningsskyldighet har enskilda försäkrade en anmälningsskyldighet. Den försäkrade ska nämligen, när han eller hon gör anspråk på sjukpenning, anmäla ändrade inkomstförhållanden eller andra omständigheter till Försäkringskassan. Den försäkrade måste inte anmäla alla inkomstförändringar eller andra omständigheter. Det är endast förändringar som påverkar rätten till sjukpenning eller sjukpenningens storlek. (3 kap. 6 § första stycket AFL)

Det är svårt att säga något generellt om var gränsen går mellan Försäkringskassans utredningsskyldighet och den enskildes anmälningsskyldighet.

RFV:s förslag till rekommendation syftar till att göra vissa förtydliganden och öka likformigheten i handläggningen.

SGI-skydd vid föräldraledighet efter barnets ettårsdag

SGI-skydd gäller under den tid en försäkrad är helt eller delvis ledig från förvärvsarbete för vård av barn, om den försäkrade är förälder till barnet eller likställs med förälder enligt 1 § föräldraledighetslagen (1995:584), och barnet inte fyllt ett år.

I vissa situationer kan SGI-skyddet fortsätta att gälla även efter barnets ettårsdag. SGI ska inte sänkas om en förälder i oavbruten följd antingen är helt ledig från sitt förvärvsarbete och tar ut hel föräldrapenningförmån, eller har förkortad arbetstid och tar ut föräldrapenningförmån som minst svarar mot arbetstidens nedsättning. Det här SGI-skyddet gäller enligt praxis. Praxis har dock inte närmare angett vilken modell som bör gälla vid uttag av föräldrapenning och arbete i "oavbruten följd".

Det har funnits oklarheter i tillämpningen. Oklarheterna hänger framför allt ihop med att SGI och föräldrapenning styrs av olika regelverk. Föräldrapenning är kopplad till normalarbetstiden för en heltidsarbetande. SGI – som inte alls har någon koppling till normalarbetstiden – kan baseras på antingen färre eller fler veckoarbetstimmar än normalarbetstiden.

I de allra flesta situationer är tillämpningen i dag likformig över landet. I vissa speciella situationer används emellertid åtminstone tre olika modeller och tillämpningen är alltså inte likformig. Ett sådant exempel är

när någon har arbetat mindre än heltid före barnets födelse och återgår endast delvis i tidigare arbete efter barnets ettårsdag. Effekten blir att vissa föräldrar har något större möjlighet att spara dagar med föräldrapenning än andra.

Det är mot den här bakgrunden RFV har beslutat om vissa förtydliganden. Föreslagen rekommendation syftar att åstadkomma en ökad likformighet i de delar där det finns brister i dag. Rekommendationen innebär inte några förändringar i de situationer där tillämpningen redan i dag är likformig.

Två av de nuvarande modellerna har så stora nackdelar att de inte kan användas. I den ena modellen missgynnas de som har arbetat mindre än heltid, medan de som arbetar mer än heltid gynnas. I den andra modellen är förhållandet det omvända. Den tredje möjliga modellen, det vill säga föreslagen modell, är kopplad till hur mycket en FP-dag är värderad enligt SGI.

Föreslagen modell är rättvis på så sätt att de som arbetar lite eller mycket före barnets födelse har samma möjligheter att spara föräldrapenningdagar. Den kan tillämpas konsekvent i så gott som samtliga situationer. Modellen är alltså relaterad även till SGI och inte enbart till normalarbetstid. Enligt uppgift från vissa försäkringskassor som redan i dag tillämpar modellen har den mottagits positivt hos de egna handläggarna. De har heller inte fått några klagomål från enskilda.

Arbetstid för idrottsmän

Det finns inte några kända problem med nuvarande tillämpning. Det som framgår av rekommendationen bekräftar framför allt nuvarande tillämpning hos försäkringskassorna. Anledningen till att en rekommendation likväl föreslås är att det finns ett värde i att även den tillämpning som existerar och fungerar legitimeras och beskrivs i RFV:s officiella uttrycksmedel.

De allmänna rådens effekter

Försäkringskostnader

Nämnda förändringar bedöms inte påverka försäkringskostnaderna för de förmåner som beräknas på grundval av SGI. Det beror på att rekommendationerna framför allt syftar till att åstadkomma en mer likformig tillämpning över landet. Dessutom förtydligar och bekräftar rekommendationerna nuvarande tillämpning.

Administrativa effekter

De allmänna råden bör åstadkomma en ökad tydlighet som i sin tur bör leda till att försäkringskassornas administrationskostnader inom SGI-området minskar, om än väldigt marginellt.

Övriga effekter

Det främsta syftet med RFV:s förslag till nya allmänna råd är alltså att enskilda i ökad utsträckning ska behandlas lika.

Rekommendationen om hur en förälder bör ta ut föräldrapenning för att kunna skydda sin SGI mot sänkning efter barnets ettårsdag bedöms ha en stor positiv effekt när det gäller att uppnå en ökad likformighet. Även rekommendationen om från och med när SGI ska ändras för en egenföretagare kan i denna del bedömas ha en positiv effekt.

En ökad likformighet medför i sin tur en ökad grad av rättssäkerhet. En ökad rättssäkerhet gagnar inte enbart enskilda medborgare och handläggarna på försäkringskassorna utan även våra förvaltningsdomstolar.

Berörda av förslaget

Förutom de försäkrade är det de allmänna försäkringskassorna som berörs av förslaget. Det bifogade förslaget är därför överlämnat till tre försäkringskassor för synpunkter. Enheter internt inom RFV har också beretts möjlighet att lämna synpunkter. Även aktuella externa remissinstanser har fått tagit del av förslagen. Bland annat Näringslivets regel-nämnd (NNR).

Småföretagare

Småföretagarnas situation bedöms, i jämförelse med nuvarande ordning, påverkas positivt genom att rekommendationen om från och med när SGI ska ändras leder till en mer likformig behandling.

Synpunkter

Synpunkter ställs till Magnus Pettersson på RFV på telefon 08-786 96 03 eller e-post: magnus.pettersson@rfv.sfa.se.

Dessa önskas **snarast, dock senast onsdagen den 3 mars (vecka 10) år 2004.**

Bilagor:

- Aktuell lydelse av allmänna råd (RAR 2002:2)
- Förslag till ändring i RAR 2002:2

Skickade meddelanden: Intern SFA-remiss - synpunkter önskas på förslag till ändring av vägledning, RAR och RFFS om sjukpenninggrundande inkomst (SGI)

Avsändare: Pettersson Magnus **Svar senast:** -
Skickat: 2004-02-12 13:52 **Svar till:** -
Angelägenhetsgrad: Normal **Utgångsdatum:** -
Prioritet: Normal **Skjut upp till:** -
Känslighet: Inget **Sista leveransdatum:** -

Mottagare:

Namn	Typ	Svar önskas	Status	Tid
Wolf Carin, RFV	Till	Nej	Automatiskt vid -	
Stare Olle, RFV-FFG	Till	Nej	Levererat	2004-02-12 13:52
Nilsson Magnus RFV-FFG	Till	Nej	Levererat	2004-02-12 13:52
Nilsson Sara (RFV/Sthlm)	Till	Nej	Levererat	2004-02-12 13:52
Bååth Pia RFV-FFG	Till	Nej	Levererat	2004-02-12 13:52

Bilagor (9): SGI-vägledning - remissversion feb 2004.doc, Missiv feb 2004 - internt.doc, ARAR0001_1.doc, LRAR2002_2.doc, Konsekvensutredning - RAR 2002-XX.doc, ARFFS0002_1.doc, LRFFS98_12.doc, Nuvarande-föreslagen lydelse RFFS 1998-12.doc, Konsekvensutredning - RFFS 1998-12 2004.doc

Hej på er,

Materialet skickas förstås även till er. Jag räknar med att enhetens SGI-kunniga lägger ner lite arbete och därefter lämnar goda synpunkter som förbättrar produkterna.

Hälsningar

/Magnus

Hej,

Enheten för gemensamma försäkringsfrågor (BFG) avser att ändra i vägledning, RAR och RFFS om sjukpenninggrundande inkomst (SGI). Diverse material skickas därför på remiss.

Synpunkter skickas till undertecknad **snarast, dock senast onsdagen den 3 mars 2004**. I övrigt hänvisas till missivet - som bör läsas innan någon av er gör något annat.

Med vänlig hälsning

Magnus Pettersson

Magnus Pettersson
Försäkringsspecialist
Riksförsäkringsverket
Enheten för gemensamma försäkringsfrågor (BFG)
103 51 STOCKHOLM

tel: 08-786 96 03, fax: 08-786 96 79
e-post: magnus.pettersson@rfv.sfa.se

Datum	Vår beteckning
2004-02-12	1047/2003
	1048/2003
	10840/2003

Centrala studiestödsnämnden (CSN)
Arbetsmarknadsstyrelsen (AMS)
Kriminalvårstyrelsen (KVS)
Skatteverket
Näringslivets regelnämnd (NNR)

Ändringar i Riksförsäkringsverkets normering med mera

Förslag

- Ändring i Riksförsäkringsverkets (RFV) föreskrift (RFFS 1998:12) om sjukpenninggrundande inkomst.
- Ändring av RFV:s allmänna råd (RAR 2002:2) om sjukpenninggrundande inkomst och årsarbetstid.
- Ändring i RFV:s Vägledning 2004:YY Sjukpenninggrundande inkomst.

Synpunkter

Synpunkter får gärna lämnas på hela materialet men kan självfallet avgränsas till de delar som berör ert ansvarsområde.

Eventuella synpunkter – helst skriftliga – **lämnas snarast till under-tecknad, dock senast onsdagen den 3 mars (vecka 10) år 2004.** Lämna även gärna besked om ni efter läsning inte har några synpunkter.

Läsanvisningar

Allmänna läsanvisningar

Ändringarna i RFV:s Vägledning (2002:4) Sjukpenninggrundande inkomst utgörs så gott som uteslutande av ett antal kompletteringar. Kompletteringarna innebär att vägledningen blir ca 80-90 sidor längre än nu gällande vägledning.

Samtliga ändringar i jämförelse med nuvarande version av RFV:s vägledning är gråmarkerade. Kantmarkeringarna är för internt bruk.

Specifika anvisningar

CSN berörs framför allt av de skrivningar om sjukpenninggrundande inkomst (SGI) i vägledningen som har en koppling till studier. Sådana skrivningar finns framför allt i avsnitt 7.4.

När det gäller AMS vill jag särskilt uppmärksamma avsnitt 4.2 som handlar om avgångsvederlag och avsnitt 4.3 rubriken *Speciella anställ-*

ningsituationer. Dessutom berörs AMS av avsnitt 7.3, 7.4, 7.5 och 7.7 (se till exempel kapitlets avsnitt om avgångsvederlag).

KVS berörs särskilt av avsnitt 4.3 rubriken *Arbete i samband med kriminalvård i frihet* och avsnitt 7.7 rubriken *Häktad eller intagen i kriminalvårdsanstalt*.

Från Skatteverket mottas gärna synpunkter på hela kapitel 3 *SGI och skatterätten*. Skatteverket berörs även av avsnitt 4.2 rubrikerna *Kapitalinkomster* och *Vissa ersättningar som beskattas med särskild löneskatt* samt avsnitt 4.3 rubriken *Inkomst från utländsk arbetsgivare*. Mot bakgrund av att det finns många kopplingar mellan SGI för personer med inkomst av annat förvärvsarbete (egenföretagare) och skattreglerna kan även kapitel 5 vara av intresse.

Näringslivets regelnämnd (NNR) kan ha ett visst intresse av hela kapitel 5 som handlar om SGI för egenföretagare. NNR kan ha ett särskilt intresse av den nya rekommendationen om från och med när SGI ska ändras för en egenföretagare.

Vilka har arbetat fram förslagen?

Bifogade förslag till ändring av RFFS, RAR och vägledning har arbetats fram av enheten för gemensamma försäkringsfrågor (BFG), i samarbete med rättsenheten (Ulla-Britt Forsberg-Blasco), ombudsenheten (Carina Bindzau), samt fyra försäkringskassor.

Utskrift

OBS! Utkast till vägledning bör skrivas ut dubbelsidigt.

Övrigt

Källförteckningen är inte färdig.

De konsekvensutredningar för föreskrifter och allmänna råd som RFV har skickat till Ekonomistyrningsverket bifogas.

Med vänlig hälsning

Magnus Pettersson

Bilagor:

- Aktuell lydelse och föreslagen lydelse av RFFS 1998:12 om sjukpenninggrundande inkomst (endast de paragrafer som berörs)
- Aktuell lydelse av RFFS 1998:12 (hela)
- Föreslagen lydelse av RFFS 1998:12
- Aktuell lydelse av RAR 2002:2 om sjukpenninggrundande inkomst och årsarbetstid
- Föreslagen lydelse av RAR XXXX:YY om sjukpenninggrundande inkomst och årsarbetstid
- Förslag till Vägledning (2004:YY) Sjukpenninggrundande inkomst och årsarbetstid
- Konsekvensutredning för ändring av RFFS 1998:12
- Konsekvensutredning för ändring av RAR (2002:2)

Datum	Vår beteckning
2004-02-12	1047/2003
	1048/2003
	10840/2003

RFV

Eva Nordqvist, JR
Ulla-Britt Forsberg-Blasco, JR
Helena Almström, JO
Carina Bindzau, JO
Ann-Eva Askensten, BFB
Jan Almqvist, BFG
Birgitta Målsäter, SAS
Monica Dahlberg, SSA
Camilla Hangård, PÅP
Anette Berglund, PEB
Bjarne Almström, IS

Försäkringskassorna

Kerstin Vestling, Västerbotten
Kerstin Tanriverdi, Östergötland
Lars-Ove Eriksson, Västra Götaland
Inga-Lill Eriksson, Västmanland

Inför föredragning i slutet av mars

Förslag

- Ändring i Riksförsäkringsverkets (RFV) föreskrift (RFFS 1998:12) om sjukpenninggrundande inkomst.
- Ändring av RFV:s allmänna råd (RAR 2002:2) om sjukpenninggrundande inkomst och årsarbetstid.
- Ändring i RFV:s Vägledning 2004:YY Sjukpenninggrundande inkomst.

Synpunkter

Synpunkter får gärna lämnas på hela materialet men kan självfallet avgränsas till de delar som berör ert ansvarsområde.

Eventuella synpunkter – helst skriftliga – **lämnas snarast, dock senast onsdagen den 3 mars (vecka 10) år 2004**. Lämna även besked om ni efter läsning inte har några synpunkter.

Synpunkter på allt material, förutom på kapitel 10, kan ställas till under tecknad.

Synpunkter på kapitel 10 kan ställas till Olle Stare på telefon 08-786 96 73 eller e-post: olle.stare@rfv.sfa.se.

Läsanvisningar

Allmänna läsanvisningar

Ändringarna i RFV:s Vägledning (2002:4) Sjukpenninggrundande inkomst utgörs så gott som uteslutande av ett antal kompletteringar. Kompletteringarna innebär att vägledningen blir ca 80-90 sidor längre än nu gällande vägledning.

Samtliga ändringar i jämförelse med nuvarande version av RFV:s vägledning är gråmarkerade. Övriga kantmarkeringar är till hjälp för er som lämnat synpunkter på tidigare utkast till reviderad vägledning. Ändringar jämfört med utkast 1 är – utöver gråmarkeringen – även markerade med ett streck i kanten. Ändringar jämfört med utkast 2 är även markerade med två streck i kanten.

Specifika anvisningar

BFB berörs framför allt av de skrivningar om sjukpenninggrundande inkomst (SGI) i vägledningen som har en koppling till föräldraledighet. De finns framför allt i kapitel 2 samt i avsnitt 7.1 och 7.2.

SAS bör nog läsa hela vägledningen eftersom sjukpenning och SGI ligger nära varandra. När det gäller SAS vill jag särskilt flagga för avsnitt 7.5, 7.7 och 8.1 (avsnitten berör SGI för personer omkring 65 år), samt det nya avsnittet 8.6. Avsnitt 7.5 beskriver under vilka förutsättningar försäkrade som är sjuka kan behålla sin SGI. Avsnitt 8.6 handlar om hur SGI ska hanteras när den försäkrade beviljas livränta eller när en redan beviljad livränta ändras. En viktig fråga är om nuvarande utkast till skrivning i 8 § RFFS 1998:12 om när SGI ska ändras vid livränta är tillräcklig för att undvika överkompensation. Även avsnitt 6.3, och där de sista två styckena om frivillig försäkring, berör SAS.

SSA berörs framför allt av avsnitt 7.3 och 7.4 (aktivitetsstöd) och avsnitt 8.2 (sjuk- och aktivitetsersättning).

PEB berörs i synnerhet av kapitel 8.

Jag vill att PÅP granskar text och formler under rubriken ”Uppgift om tre senaste årens taxering” i avsnitt 5.5. Vi har fått synpunkter på att delar av texten eventuellt kan ifrågasättas, till exempel formeln om PGI. Avsnitt 7.7 och kapitel 8 kan också bedömas som extra intressanta för PÅP.

IS har ett särskilt intresse av kapitel 10 – ett helt nytt avsnitt om SGI vid inkomster med utlandsanknytning. Det finns ett värde i att även övriga enheter som arbetar med SGI-förmåner, till exempel BFB och SAS, lämnar synpunkter på kapitlet.

Försäkringskassorna får gärna komma med synpunkter på hela den nya versionen. Synpunkter på förslag till ändringar av RAR och RFFS är särskilt välkomna.

Vilka har arbetat fram förslagen?

Bifogade förslag till ändring av RFFS, RAR och vägledning har framför allt arbetats fram av enheten för gemensamma försäkringsfrågor (BFG), i samarbete med rättsenheten (Ulla-Britt Forsberg-Blasco), ombudsenheten (Carina Bindzau), samt försäkringskassorna Västra Götaland (Lars-Ove Eriksson), Östergötland (Kerstin Tanriverdi) Västerbotten (Kerstin Vestling) och Västmanland (Inga-Lill Eriksson, kapitel 10).

Utskrift

Välj ”Skriv ut” och ”Alternativ” och se till så att det är ett kryss i rutan framför kommentarer.

OBS! Utkast till vägledning bör skrivas ut dubbelsidigt.

Övrigt

De konsekvensutredningar för föreskrifter och allmänna råd som RFV har skickat till Ekonomistyrningsverket bifogas.

Källförteckningen är inte färdig. Avsnitt 2.2 kan komma att revideras. Om så sker kan en ny version av avsnittet komma att skickas. Även vid någon övrig större förändring kan en sådan komma att skickas.

Med vänlig hälsning

Magnus Pettersson

Bilagor:

- Aktuell lydelse och föreslagen lydelse av RFFS 1998:12 om sjukpenninggrundande inkomst (endast de paragrafer som berörs)
- Aktuell lydelse av RFFS 1998:12 (hela)
- Föreslagen lydelse av RFFS 1998:12
- Aktuell lydelse av RAR 2002:2 om sjukpenninggrundande inkomst och årsarbetstid
- Föreslagen lydelse av RAR XXXX:YY om sjukpenninggrundande inkomst och årsarbetstid
- Förslag till Vägledning (2004:YY) Sjukpenninggrundande inkomst och årsarbetstid

- Konsekvensutredning för ändring av RFFS 1998:12
- Konsekvensutredning för ändring av RAR (2002:2)

Riksförsäkringsverkets allmänna råd RAR 2002:2) om sjukpenninggrundande inkomst och årsarbetstid;

beslutade den XX mars 2004.

Riksförsäkringsverket beslutar att det i verkets allmänna råd (RAR 2002:2) om sjukpenninggrundande inkomst och årsarbetstid skall införas nya allmänna råd till 3 kap. 2 b § första stycket, 3 kap. 5 § andra stycket, 3 kap. 5 § tredje stycket 5 och 3 kap. 6 § andra stycket lagen (1962:381) om allmän försäkring.

Till lagen (1962:381) om allmän försäkring

3 kap. 2 b § första stycket

Innehållet i bestämmelsen

Årsarbetstid beräknas av försäkringskassan för försäkrade som har en sjukpenninggrundande inkomst som helt eller delvis är att hänföra till anställning när detta är av betydelse för beräkning av ersättning. Årsarbetstiden är det antal timmar per år som en försäkrad kan antas komma att ha tills vidare i ifrågavarande förvärvsarbete som ordinarie eller motsvarande normal arbetstid.

Allmänna råd

I årsarbetstiden för idrottsutövare eller liknande yrkesgrupper bör ingå

1. träningstid, samt matchtid eller tävlingstid, och
2. annan tid där det framgår att full ekonomisk kompensation utges.

3 kap. 5 § andra stycket

Innehållet i bestämmelsen

Ändring som avses i 3 kap. 5 § första stycket skall gälla från och med den dag då anledningen till ändringen uppkommit. Den sjukpenninggrundande inkomst som ändrats enligt 3 kap. 5 § första stycket a får dock läggas till grund för ersättning tidigast från och med första dagen i den ersättningsperiod som inträffar i anslutning till att försäkringskassan fått kännedom om inkomständringen.

Allmänna råd

För en person med inkomst av annat förvärvsarbete bör dagen för anledning till ändring anses vara den dag då det finns ett slutligt upprättat eller beslutat underlag som visar att nettointäkten kommer att förändras. Om det inte går att fastställa när ett underlag är slutligt upprättat eller beslutat bör anledning till ändring vara den dag då underlaget kommer in till Försäkringskassan.

3 kap. 5 § tredje stycket 5

Innehållet i bestämmelsen

SGI-skydd gäller för tid då den försäkrade är helt eller delvis ledig från förvärvsarbete för vård av barn och barnet inte fyllt ett år. Detta gäller om den försäkrade är förälder till barnet eller likställs med förälder enligt 1 § föräld-

raledighetslagen (1995:584). Motsvarande gäller vid adoption av barn som ej fyllt tio år eller vid mottagande av sådant barn i avsikt att adoptera det, om mindre än ett år förflutit sedan den försäkrade fick barnet i sin vård.

Enligt rättspraxis fortsätter SGI-skyddet att gälla även efter barnets ettårsdag om den försäkrade i oavbruten följd är helt eller delvis ledig från förvärvsarbete och under den tiden uppbär föräldrapenning.

Allmänna råd

För att kunna anses vara ledig i oavbruten följd från förvärvsarbete för vård av barn som fyllt ett år bör en försäkrad som är

1. helt ledig från förvärvsarbete ta ut totalt minst fem föräldrapenningdagar per kalendervecka
2. delvis ledig från förvärvsarbete ta ut ett proportionellt färre antal föräldrapenningdagar än den som är helt ledig från förvärvsarbete enligt 1.

Bedömningen av om uttaget enligt första stycket 2 motsvarar minskningen i arbetstid bör göras i förhållande till minskningen av den arbetstid som ligger till grund för den sjukpenninggrundande inkomsten. Bedömningen av om uttaget enligt första stycket 1 och 2 motsvarar minskningen i arbetstid får göras antingen dag för dag eller över en period av en kalendervecka. När arbetstiden per kalendervecka varierar bör bedömningen i stället göras på en längre schemalagd arbetstidscykel som framgår vid uttagstillfället.

Uttag av föräldrapenning enligt första stycket kan göras på sjukpenning-, grund- eller lägstanivå.

3 kap. 6 § andra stycket

Innehållet i bestämmelsen

Försäkringskassan skall i skäligen utsträckning genom förfrågningar hos de försäkrade eller på annat lämpligt sätt inhämta uppgifter om den försäkrades inkomstförhållanden, arbetstid och andra omständigheter som har betydelse för sjukpenningförsäkringen.

Allmänna råd

Försäkringskassan bör inte anses vara skyldig att utreda storleken på den sjukpenninggrundande inkomsten när den försäkrade i samband med anmälan av ett ersättningsärende meddelar

1. att inkomstförhållanden med mera inte har förändrats
2. att inkomsten har förändrats, men både den tidigare registrerade inkomsten och den nya inkomsten är högre än sju och ett halvt prisbasbelopp.

Dessa allmänna råd träder i kraft den xxxxxxxx 2004.

RAR XXXX:YY

RIKSFÖRSÄKRINGSVERKET

BESLUTFATTARENS NAMN

Föredragandens Namn

RAR XXXX:YY

Riksförsäkringsverkets allmänna råd (RAR 2002:2) om sjukpenninggrundande inkomst och årsarbetstid;

Till lagen (1962:381) om allmän försäkring

3 kap. 2 § första stycket

Innehållet i bestämmelsen

Sjukpenninggrundande inkomst är den årliga inkomst i pengar som en försäkrad kan antas komma att tills vidare få för eget arbete, antingen som arbetstagare i allmän eller enskild tjänst (*inkomst av anställning*) eller på annan grund (*inkomst av annat förvärvsarbete*).

Allmänna råd

Om det på grund av att inkomsterna från anställningen är oregelbundna blir svårt att bedöma vilken inkomst en försäkrad kan antas komma att få, bör den sjukpenninggrundande inkomsten beräknas med ledning av ett genomsnitt av tidigare inkomster från anställningen. Hur lång period som kan beaktas vid sådan beräkning bör bedömas med ledning av omständigheterna i det enskilda ärendet.

3 kap. 2 § tredje stycket

Innehållet i bestämmelsen

Inkomst av arbete för egen räkning får ej beräknas högre än som motsvarar skäligen avlöning för liknande arbete för annans räkning.

Allmänna råd

Vid beräkning av jämförelseinkomsten bör den anpassas så att den, utan begränsning av arbetstidslagen (1982:673), motsvarar den försäkrades faktiska arbetsinsats i den egna verksamheten. Det bör gälla oavsett om han eller hon arbetar normal heltid, i mindre omfattning eller mer än heltid.

3 kap. 2 b § första stycket

Innehållet i bestämmelsen

Årsarbetstid beräknas av försäkringskassan för försäkrade som har en sjukpenninggrundande inkomst som helt eller delvis är att hänföra till anställning när detta är av betydelse för beräkning av ersättning. Årsarbetstiden är det antal timmar per år som en försäkrad kan antas komma att ha tills vidare i ifrågavarande förvärvsarbete som ordinarie eller motsvarande normal arbetstid.

Allmänna råd

I de fall det finns avtal om att ett arbete beräknas ta en viss tid i anspråk, men den försäkrade får utföra arbetet på kortare tid, bör den avtalade arbetstiden användas vid beräkning av årsarbetstiden.

3 kap. 5 § andra stycket

Innehållet i bestämmelsen

Ändring som avses i 3 kap. 5 § första stycket skall gälla från och med den dag då anledningen till ändringen uppkommit. Den sjukpenninggrundande inkomst som ändrats enligt 3 kap. 5 § första stycket a får dock läggas till grund för ersättning tidigast från och med första dagen i den ersättningsperiod som inträffar i anslutning till att försäkringskassan fått kännedom om inkomständringen.

Allmänna råd

För en person med inkomst av anställning bör dagen för anledning till ändring på grund av löneändring vara den dag då löneavtalet undertecknats. Om den nya lönen har utbetalats utan att ett löneavtal undertecknats bör anledningen till ändringen anses ha uppkommit den första dagen i den månad då en sådan utbetalning gjorts.

Löpande ersättningsperioder med olika slags ersättningar bör ses som olika ersättningsperioder om anledningen till att ersättningarna utbetalas är olika.

3 kap. 5 § tredje stycket 4

Innehållet i bestämmelsen

SGI-skydd gäller för tid då den försäkrade är gravid och avbryter eller inskränker sitt förvärvsarbete tidigast sex månader före barnets födelse eller den beräknade tidpunkten härför.

Allmänna råd

Att avbryta eller inskränka arbetssökande på grund av graviditet enligt 3 kap. 5 § tredje stycket 4 bör jämföras med att avbryta eller inskränka förvärvsarbete. Detta bör endast gälla den som omfattas av SGI-skydd enligt 3 § förordningen (2000:1418) om tillämpning av vissa skyddsbestämmelser för sjukpenninggrundande inkomst vid studier eller arbetslöshet.

3 kap. 5 § tredje stycket 5

Innehållet i bestämmelsen

SGI-skydd gäller för tid då den försäkrade är helt eller delvis ledig från förvärvsarbete för vård av barn och barnet inte fyllt ett år. Detta gäller om den försäkrade är förälder till barnet eller likställs med förälder enligt 1 § föräldraledighetslagen (1995:584). Motsvarande gäller vid adoption av barn som ej fyllt tio år eller vid mottagande av sådant barn i avsikt att adoptera det, om mindre än ett år förflutit sedan den försäkrade fick barnet i sin vård.

Allmänna råd

Att helt eller delvis avbryta arbetssökande på grund av vård av barn enligt 3 kap. 5 § tredje stycket 5 bör jämföras med att vara helt eller delvis ledig från förvärvsarbete. Detta bör endast gälla den som omfattas av SGI-skydd enligt 3 § förordningen (2000:1418) om tillämpning av vissa skyddsbestämmelser för sjukpenninggrundande inkomst vid studier eller arbetslöshet.

Till Riksförsäkringsverkets föreskrifter (RFFS 1998:12) om sjukpenninggrundande inkomst

3 § första stycket

Innehållet i bestämmelsen

Fastställd sjukpenninggrundande inkomst får anpassas till löneutvecklingen inom den försäkrades yrkesområde för en försäkrad som inte fyllt 65 år under förvärvsavbrott i de situationer som anges i punkterna 1 – 3.

Allmänna råd

För personer med sjukpenninggrundande inkomst beräknad på inkomster från en pågående anställning bör den sjukpenninggrundande inkomsten anpassas efter den försäkrades faktiska löneutveckling som framgår av avtal mellan den försäkrade, dennes arbetsgivare och aktuellt fackförbund.

För en aktiebolagsdelägare kan sjukpenninggrundande inkomst anpassas efter löneutvecklingen genom en skälighetsbedömning med ledning av de tre senaste årens taxerade löneuttag. En genomsnittsberäkning kan tillämpas om löneuttaget varierat. Om inkomsterna gradvis stigit kan en trendberäkning vara mer lämplig.

För personer med inkomst av annat förvärvsarbete kan det inte vara aktuellt att anpassa den sjukpenninggrundande inkomsten efter löneutvecklingen, eftersom deras sjukpenninggrundande inkomst baseras på skatterättslig nettointäkt och inte på lön.

5 § första stycket

Innehållet i bestämmelsen

Har en försäkrad med inkomst av annat förvärvsarbete än anställning under en följd av år i allmän självdeklaration redovisat lägre skatterättslig nettointäkt än vad som motsvarar skälig avlöning för liknande arbete för annans räkning, skall hans sjukpenninggrundande inkomst beräknas med ledning av de tre senaste årens taxering. Den sjukpenninggrundande inkomsten får beräknas till ett högre belopp än vad som framgår av den skatterättsliga nettointäkten under en verksamhets uppbyggnadsskede eller om det finns andra särskilda skäl, såsom stark skuldbelastning, ändrade förvärvsförhållanden eller tillfälliga förluster.

Allmänna råd

Vid jämförelse av taxerade inkomster mellan år bör en omräkning av tidigare års taxerade inkomster göras med hjälp av innevarande års förhöjda prisbasbelopp.

Om de tre senaste årens taxerade inkomster visar en uppåtgående eller nedåtgående trend bör detta beaktas vid beräkning av sjukpenninggrundande inkomst. Om det går att göra en rimlig bedömning av årets beräknade nettointäkt bör beräkningen av den sjukpenninggrundande inkomsten göras med utgångspunkt från innevarande verksamhetsår. En uppåtgående trend

bör antas fortsätta om det inte med säkerhet kan konstateras att inkomstnivån kommer att sjunka i fortsättningen. Om en nedåtgående trend kan antas bli bruten under året bör detta beaktas vid beräkning av den sjukpenninggrundande inkomsten.

Om de tre senaste årens taxerade inkomster inte uppvisar någon trend bör som huvudprincip genomsnittet av dessa inkomster användas för att fastställa den sjukpenninggrundande inkomsten. Detsamma bör gälla i de fall en inkomsttrend skapats genom tillämpning av bestämmelserna i inkomstskattelagen (1999:1229) om räntefördelning, expansionsfonder eller periodiseringsfonder.

Uppbyggnadsskedet bör bedömas från och med tidpunkten då en verksamhet övertogs eller startades, oberoende av om aktivitetsstöd vid stöd till start av näringsverksamhet utbetalats eller inte.

Under verksamhetens uppbyggnadsskede bör den sjukpenninggrundande inkomsten fastställas till den jämförelseinkomst som avses i 3 kap. 2 § tredje stycket lagen (1962:381) om allmän försäkring. Detta bör gälla även om jämförelseinkomsten är högre än den inkomst den försäkrade själv uppgett. Om det är sannolikt att nettointäkten efter uppbyggnadsskedet inte kommer att uppgå till jämförelseinkomsten bör dock den sjukpenninggrundande inkomsten fastställas till den beräknade nettointäkten efter uppbyggnadsskedet.

Stark skuldbelastning bör anses föreligga när de långfristiga skulderna uppgår till 55 procent av tillgångarna.

I bedömningen av på vilket sätt stark skuldbelastning ska påverka nettointäkten bör den referensränta som gäller vid årets ingång användas.

Vid bedömning av om nettointäkten under en följd av år understigit jämförelseinkomsten, och vid beräkning av den sjukpenninggrundande inkomsten, bör bortses från inkomstår som inneburit en tillfällig förlust.

ÖVERGÅNGSBESTÄMMELSER

RAR 2002:2

1. Dessa allmänna råd gäller från och med den 1 juli 2002.

2. Genom dessa allmänna råd upphävs Riksförsäkringsverkets allmänna råd (AR 1986:6) Sjukpenninggrundande inkomst av annat förvärvsarbete än anställning samt karenstidsregler enligt lagen om allmän försäkring (AFL) och (AR 1996:13) Sjukpenninggrundande inkomst av anställning enligt lagen om allmän försäkring (AFL)..

Enheten för gemensamma försäkringsfrågor
Magnus Pettersson, 08-786 96 03
magnus.pettersson@rfv.sfa.se

Datum
2004-01-14
(version 2)

Till:
Astrid Christiernsson, J
Stig Orustfjord, BF
Jan Almqvist, BFG
Helena Almström – JO
Carina Bindzau – JO
Eva Nordqvist – JR
Ulla-Britt Forsberg Blasco – JR

Tidsplan – RFFS, RAR och vägledning

På BFG pågår ett arbete med att förädla normeringsmedlen om sjukpenninggrundande inkomst (SGI), det vill säga RFFS 1998:12, RAR 2002:2 och Vägledning 2002:4. Målsättningen är att förändringarna ska gälla från och med den 1 april.

Förutom berörda enheter på RFV är tre försäkringskassor involverade i arbetet.

Detaljplan – tillämpningsfrågor

Följande större förändringar är planerade (med "Klar" avses att avsnittet är färdigt för beslut).

Vägledning – på grund av regeländringar m.m.

Vad?	Status hos BFG
SGI vid livränta, nytt avsnitt i kapitel 8.	<i>Nästan klar</i>
Ändra alla sjukbidrag och förtidspension till de nya namnen sjuk- och aktivitetsersättning (på förekommande ställen i vägledningen)	<i>Klar</i>
Ändra alla särskilda utbildningsbidrag till rekryteringsbidrag (på förekommande ställen i vägledningen)	<i>Klar</i>
Även ersättningsreglerna för sjuk-skrivna arbetslösa har ändrats. BFG bedömer att regeländringarna inte medför några ändringar i vägled-	<i>Klar</i>

ningen. SGI-reglerna är ju oförändrade i denna del.	
IM 2002:131 och 2002:132 om ålderspension resp. studier inarbetas i framför allt avsnitt 8.1 resp. avsnitt 7.4.	<i>Klar</i>

Vägledning - SGI-Utland

Vad?	Status hos BFG
<ul style="list-style-type: none"> Ett nytt kapitel 10 inflikas (f.n. ca 25 sidor) – Olle Stare ansvarig. 	<i>Slutarbete pågår</i>

Vägledning - övrigt

De punkter som anges nedan finns i dokumentet "Oklara SGI-frågor", version 1 (daterad 25 november 2002).

Vad?	Status hos BFG m.m.
Punkt 1 och 1.1 (om löneutveckling), tillägg i avsnitt 7.1 i vägledningen.	<i>Klar</i>
Punkt 2.1-2.1.3 (SGI-skydd vid föräldraledighet varvat med arbete), tillägg i avsnitt 7.2.	<i>Modellen är klar. Vissa språkliga justeringar kvarstår med syftet att förklara modellen på ett enklare sätt.</i>
Punkt 2.3 och 2.5 (tillfälliga hinder mot att återgå i arbete efter barnets ettårsdag, föräldralediga som avbryter föräldraledighet inom sex månader före beräknad förlossning), tillägg i avsnitt 7.2.	<i>Klar</i>
Punkt 4.1-4.3 (varaktig inkomst), tillägg i avsnitt 2.2.	<i>Under arbete, synpunkter efterfrågade från försäkringskassorna. Svar ska lämnas senast den 31 januari.</i>
Punkt 4.4 (årligen återkommande	<i>Under arbete, synpunkter efter-</i>

arbete vs. tremånadersskyddet i SofL), ändringar i avsnitt 2.2.	<i>frågade från försäkringskassorna. Svar ska lämnas senast den 31 januari.</i>
Punkt 5.1-5.3 (höjning av SGI under skyddad tid m.m.), tillägg i avsnitt 7.1.	<i>Nästan klar</i>
Punkt 6 (är SGI-skyddet vid sjukdom kopplad till omfattningen på sjukdomen?), tillägg i avsnitt 7.5	<i>Klar</i>
Punkt 8.1-8.2 (från och med vilken dag ska SGI ändras för egenföretagare?), komplettering i avsnitt 6.2 och i avsnitt 7.1.	<i>Klar</i>
Punkt 9.1-9.2 (SGI under och efter uppbyggnadsskede), tillägg i avsnitt 5.6.	<i>Klar</i>
Punkt 10.1.1-10.1.3 (aktivering av vilande SGI under och efter studietid), tillägg i avsnitt 7.4.	<i>Klar</i>
Punkt 13.1-13.2, 13.4 (årsarbetstid för idrottsutövare, utryckningspersonal och fosterföräldrar samt vid helglön endast några dagar), tillägg i avsnitt 9.6 och 4.3 (helglön).	<i>Klar</i>
Punkt 20 (när ska FK ompröva enligt 3. kap. 5 § första stycket b-f AFL), tillägg i avsnitt 6.2.	<i>Klar</i>
Stora delar av punkt 21.1 (otydligheter), smärre ändringar i hela vägledningen.	<i>Klar</i>
Stora delar av punkt 21.2 (ej tidigare omnämnt, bl.a. att ersättningar som	<i>Klar</i>

nämns i 3 kap. 2 § AFL bl.a. stipendier och ersättningar från trygghetsråd inte kan ingå i SGI, att lön vid studier kan läggas till grund för SGI och SGI-skyddsregler när någon deltar i ett arbetsmarknadspolitiskt program <i>utan</i> aktivitetsstöd), tillägg i avsnitt 4.1, 4.2 och 7.3.	
Punkt 23 (FK:s utredningsskyldighet), tillägg i avsnitt 6.4.	<i>Nästan klar</i>
Punkt 26 (SGI vid kriminalvård i frihet), tillägg i avsnitt 4.3.	<i>Klar</i>
Avsättning av lön till arbetstidskonto samt löneväxling till pension och andra bruttolöneavdrag, tillägg i avsnitt 4.3.	<i>Klar</i>
Postdoktorala studier – beskrivning av två KR-domar, tillägg i avsnitt 7.4.	<i>Klar</i>
SGI före och efter 65-årsdagen – några förtydliganden, tillägg i avsnitt 7.7 och 8.1.	<i>Klar</i>

Nya RAR

Vad?	Status hos BFG m.m.
Punkt 2.1-2.3 – ”oavbruten följd”, avsnitt 7.2.	<i>Nästan klar</i>
Punkt 8.2 – när uppstår anledning till ändring för en egenföretagare?, avsnitt 6.2.	<i>Nästan klar</i>
Punkt 13.4 – årsarbetstid för idrottsmän, avsnitt 9.6.	<i>Nästan klar</i>

Punkt 23 – FK:s utredningsskyldighet, avsnitt 6.4.	<i>Nästan klar</i>
--	--------------------

RFFS 1998:12 – ändringar

Vad?	Status hos BFG m.m.
Ta bort 2 och 7 §§ RFFS 1998:12. Har ej längre någon relevans. (jfr punkt 27.2-27.3)	<i>Beslutsunderlag under arbete</i>
Ta bort ”minskar sin arbetstid” i 3 § 3. Dessa har ingen koppling till skyddet i SofL. Bör därför bedömas enligt 1 § i RFFS 1998:12 (jfr punkt 14).	<i>Beslutsunderlag under arbete</i>
Ändra 8 § så att den <ul style="list-style-type: none"> • överensstämmer med hur SGI numera hanteras vid beslut om ålderspension • reglerar från och med när SGI ska ändras vid beslut om livränta. 	<i>Beslutsunderlag under arbete</i>

Återstående tidsplan

Vad?	När?
BFG arbetar vidare med planerade förändringar.	<i>Så länge som möjligt...</i>
Enkät om varaktig inkomst av arbete skickas till FK.	<i>16 januari</i>
Samtliga svar har inkommit från FK.	<i>31 januari</i>
Förslag till Vägledning (inklusive kapitel 10 om SGI-Utland), RAR och RFFS 1998:12 skickas på remiss till utvalda försäkringskassor, berörda på RFV – framför allt till	<i>9 februari-29 februari</i>

AC Juridiska och AC BF samt rätts- och ombudsenhet - och ESV.	
Smärre korrigeringar efter synpunkter. Material skickas för föredragning. Större ändringar meddelas Stig och Astrid.	<i>1 mars-14 mars</i>
Beslut Vägledning och RAR (föredragning för Stig och Astrid).	<i>15 mars-21 mars (vecka 12)</i>
Beslut RFFS 1998:12 (föredragning för Anna).	<i>19 mars</i>
Publicering på SoFiA + IM	<i>22 mars-31 mars (vecka 13-14)</i>
Reviderade normeringsmedel om SGI träder i kraft.	<i>1 april</i>

Vänliga hälsningar

Magnus Pettersson, BFG

Enheten för gemensamma försäkringsfrågor
Magnus Pettersson, 08-786 96 03
magnus.pettersson@rfv.sfa.se

Datum
2003-09-08

Till:
Berörda på BFG
Helena Almström – JO
Carina Bindzau – JO
Eva Nordqvist – JR
Ulla-Britt Forsberg Blasco – JR

Tidsplan – tillämpningsfrågor

Mot bakgrund av regel- och praxisförändringar samt synpunkter från kassorna avser BFG göra en del normeringsarbete under hösten. Målsättningen är att ha en reviderad vägledning färdigtryckt innan årets SGI-konferens som är planerad till den 11-12 december. Ambitionsnivån får anpassas efter detta – frågor som inte hinns med till dess får placeras på en restlista.

Åtminstone tre försäkringskassor kommer att involveras i arbetet.

Detaljplan – tillämpningsfrågor

Följande förändringar är planerade (med "Klar" avses att avsnittet är färdigt för att skickas till övriga enheter för granskning):

Vägledning - regeländringar m.m.:

Vad?	Status hos BFG
SGI vid livränta (nytt kapitel)	<i>Klar vecka 37</i>
Ändra alla sjukbidrag och förtidspension till de nya namnen	<i>Klar</i>
Ändra alla särskilda utbildningsbidrag till rekryteringsbidrag	<i>Klar</i>
Behövs det någon rad om de förändrade ersättningsreglerna för sjuk-skrivna arbetslösa? Mitt svar är nej. SGI-reglerna har ju inte förändrats på något sätt, eller hur?	<i>Klar - om ni håller med...</i>
IM 2002:131	<i>Klar vecka 37</i>

Vägledning - SGI-Utland

Vad?	Status hos BFG
• Nytt kapitel inflikas (f.n. 25 si-	<i>Klart snarast, dock senast vecka</i>

dor) – Olle Stare ansvarig	42
----------------------------	----

Vägledning – övrigt

De punkter som anges finns i dokumentet ”Oklara SGI-frågor”.

Vad?	Status hos BFG m.m.
Punkt 2.1-2.1.3 (oavbruten följd)	<i>Under arbete – klar senast vecka 42. Träff med BFB + JR kan krävas innan dess.</i>
Punkt 2.4 (lärare efter barnets ettårsdag)	<i>Frågan föremål för diskussion/utredning (se mejl från Magnus Nilsson)</i>
Punkt 4.1-4.2 (varaktig inkomst)	<i>Under arbete – klar senast vecka 42.</i>
Punkt 4.4 (årligen återkommande arbete vs. tremånadersskyddet i SofL)	<i>Klar vecka 37</i>
Punkt 5.1-5.3 (höjning av SGI under skyddad tid m.m.)	<i>Under arbete – klar senast vecka 42.</i>
Punkt 13.1-13.2, 13.4 (årsarbetstid)	<i>Klar</i>
Punkt 20 (omprövning enligt 3. kap. 5 § första stycket b-f AFL)	<i>Klar</i>
Stora delar av punkt 21.1 och 21.2 (otydigheter, kompletteringar)	<i>Klar</i>
Punkt 26 (Speciella SGI-situationer)	<i>Klar</i>
SGI efter 65 år – några förtydliganden	<i>Klar vecka 37</i>
Postdoktorala studier – beskrivning av två KR-domar	<i>Klart – avsnittet redan skickat till ombudsenheten</i>
Möjligen punkterna 7-7.2, 8.1-8.3, 9.1-9.2 och 10.1.1-10.1.3	<i>Om vi hinner – i så fall klart under vecka 42</i>

RAR

Vad?	Status hos BFG m.m.
Punkt 2.1-2.3 – ”oavbruten följd”	<i>Under arbete – klar senast vecka</i>

	42.
Punkt 13.4 – årsarbetstid för idrottsmän	<i>RAR:en i princip klar.</i>

RFFS 1998:12 – ändringar

Vad?	Status hos BFG m.m.
Avgift vid 3 och 30 dagars karens – slutet av december	<i>Årlig ändring – klar vid slutet av december</i>
Ta bort 2 och 7 §§ RFFS 1998:12. Har ej längre någon relevans. (jfr punkt 27.2-27.3)	<i>Beslutsunderlag under arbete – klart senast vecka 42</i>
Ta bort ”minskar sin arbetstid” i 3 § 3. Dessa har ingen koppling till skyddet i SofL. Bör därför bedömas enligt 1 § i RFFS 1998:12 (jfr punkt 14).	<i>Beslutsunderlag under arbete – klart senast vecka 42</i>
<p>Ändra 8 § så att den överensstämmer med de nya reglerna om ålderspension.</p> <p>En försäkrad som vill ha ålderspension måste numera ansöka om sådan pension. Före den 1 juli var reglerna sådana att en ansökan måste lämnas in till kassan senast månaden innan den månad som ålderspension var sökt för. Då går det att förstå bestämmelsen i 8 § att SGI ändras från månaden efter beslutet om sådan ersättning dateras.</p> <p><i>Exempel:</i> ansökan 14 april 2003 om pension från och med maj. Kassans beslut om ålderspension 25 april och ändring av SGI 1 maj 2003.</p> <p>Från och med 1 juli har bestämmelserna om ansökan om ålderspension ändrats så att det går att lämna in ansökan hela den månad som pension söks för.</p> <p><i>Exempel:</i> Ansökan om ålderspension</p>	

<p>lämnas den 31 augusti och ansökan avser att pensionen skall gälla från och med augusti månad. Kassans beslutsbrev om pension dateras den 3 september och pension beviljas från 1 augusti. SGI kan – enligt nuvarande lydelse av 8 § – i detta fall ändras först från och med den 1 oktober.</p> <p>SGI borde ändras från den 1 augusti som en följd av ansökan om ålderspension. Bestämmelserna i RFFS har inte hängt med bestämmelserna om ansökan om ålderspension.</p>	<p><i>Beslutsunderlag under arbete – klart senast vecka 42</i></p>
--	--

Översiktsplan

Vad?	När?
BFG arbetar med ovan nämnda förändringar	<i>Vecka 35-42</i>
Vägledning 2002:4, RAR och RFFS skickas på remiss till berörda enheter – framför allt till några utvalda försäkringskassor, rättsenhet och ombudsenhet samt ESV.	<i>Vecka 42 (13-17 oktober)</i>
Korrigeringar efter synpunkter	<i>Vecka 45-46</i>
Ev. ny snabb ”remissomgång”	<i>Vecka 46</i>
Föredragning – Stig, Astrid och Anna	<i>Vecka 47 (eller 48)</i>
Publicering på SoFiA + IM	<i>Vecka 48 (eller 49)</i>

Vänliga hälsningar

Magnus Pettersson, BFG

Ps. Återkom om ni vill ha en version av dok. ”Oklara SGI-frågor”. ds.

Mottagna meddelanden: Re:Synpunkter på RAR och vägledning

Avsändare: Lockner-Holmberg Carin
Mottagare: Nilsson Magnus
Skickat: 2003-04-17 12:55
Bilagor (0): -

Hej!

Förslagen bra.

Förenklar.

Dock kan en del nya problem uppstå t ex betr periodberäkning när man inte lagt ngt schema för df, som ju är tjänstledig.

Men det får vi väl ta då.

Hälsn o Glad Påsk!

Carin

Nilsson Magnus (2003-04-01 16:42):

>Hej !!!

>

>Som ni kanske redan vet håller RFV på att utarbeta en RAR för att reglera frågan om FK kan använda sig av periodberäkning vid bedömning av SGI-skydd vid "oavbruten följd". Föreslagen RAR kommer att kompletteras med förtydligande av rättsläget i SGI-vägledningen som samtidigt ändras. RFV har nu tagit fram ett långt gånget utkast (RAR + vägledning) och vill att representanter för FK lämnar synpunkter på bifogat material. Passa på nu och ha synpunkter. Har ni något exempel som beskriver schemalagd arbetstid på ett bra sätt får ni gärna skicka in det. Jag kan inte garantera att exemplet kommer in i vägledningen med oddsen är goda. Svar önskas inom två veckor.

>

>OBS, detta är inget aprilskämt.

>

>Med vänlig hälsning

>

>Magnus Nilsson

>försäkringsansvarig

>

>Bilaga: del av RAR 2002:2 och del av vägledning 2002:4.

Carin Lockner-Holmberg

Försäkringskassan Västernorrland Box 1030 871 29 Härnösand

Tel:0611-824 62 Fax:0611-825 30 Mobil:070-33 82 462

e-post: carin.lockner-holmberg@fk22.sfa.se

Mottagna meddelanden: Re:Synpunkter på RAR och vägledning

Avsändare: Lundström Eva FK03
Mottagare: Nilsson Magnus
Skickat: 2003-04-14 10:13

Hej Magnus!

Ett efterlängtat ställningstagande hur "oavbruten följd" skall tillämpas som det beskrivs i föreslagen RAR. De flesta FK får nu ändra sin tillämpning då vi krävt minst 5 dagar/veckan med föräldrapenning och varvat arbete. Det blir väl likadant för den som t ex inte återgår i förvärvsarbete vid barnets ettårsdag och har sin arbetstid förlagd till varannan vecka, koncentrerad deltid, att de är SGI-skyddade om föräldrapenning tas varannan vecka då deras arbetschema är förlagt så även före föräldraledigheten. Skall vi resonera på samma sätt för den som är arbetslös och har en SGI på deltid att det är tillräckligt att ta föräldrapenning efter fastställt arbetsschema/årsarbetstid? En arbetslös som arbetat 5 dagar/vecka måste ju ta hel föräldrapenning 5 dagar/veckan för att vara SGI-skyddad. Ta gärna med ett exempel för en arbetslös förälder som inte arbetat heltid för att tydliggöra SGI-skyddet även för denna grupp. De föräldrar som är arbetslösa är SGI-skyddet mycket viktigt och bör därför exemplifieras så tillämpningen blir "solklar".

Hälsningar
Eva Lundström

Nilsson Magnus (2003-04-01 16:42):

>Hej !!!

>

>Som ni kanske redan vet håller RFV på att utarbeta en RAR för att reglera frågan om FK kan använda sig av periodberäkning vid bedömning av SGI-skydd vid "oavbruten följd". Föreslagen RAR kommer att kompletteras med förtydligande av rättsläget i SGI-vägledningen som samtidigt ändras. RFV har nu tagit fram ett långt gången utkast (RAR + vägledning) och vill att representanter för FK lämnar synpunkter på bifogat material. Passa på nu och ha synpunkter. Har ni något exempel som beskriver schemalagd arbetstid på ett bra sätt får ni gärna skicka in det. Jag kan inte garantera att exemplet kommer in i vägledningen med oddsen är goda. Svar önskas inom två veckor.

>

>OBS, detta är inget aprilskämt.

>

>Med vänlig hälsning

>

>Magnus Nilsson

>försäkringsansvarig

>

>Bilaga: del av RAR 2002:2 och del av vägledning 2002:4.

Mottagna meddelanden: Re:Synpunkter på RAR och vägledning

Avsändare: Karlsson Lars
Mottagare: Nilsson Magnus
Skickat: 2003-04-14 08:36

Hej Magnus!

Har läst igenom förslaget till vägledning och RAR. Jag anser att det behövs förtydligande vad gäller periodberäkningen och hur man bedömer antal timmar som föräldrapenning tas ut för.

Skrivningen "den period som framgår av den försäkrades arbetsschema" bör belysas bättre med exempel. Avses här t ex den cykel inom vilken den försäkrades arbetstid är "utlagd" t ex sex veckor, 10 arbetspass på en månad o s v.

Är åtta timmar per vecka = en dag/vecka med föräldrapenning eller är "värdet av en dag" beroende av normalarbetstiden inom yrket. Gör exempel på hur beräkningen går till och då bör det också finnas med exempel där en person normalt arbetar 10 dagar per månad.

I RAR sägs att SGI skyddet i vissa fall kan fortsätta att gälla även efter det att barnet fyllt ett år och att det bör gälla då den försäkrade i oavbruten följd fortsätter att vara helt eller delvis ledig från förvärvsarbete för vård av barn och samtidigt tar ut föräldrapenning I vägledning nämns bara situationer när man varvar arbete och FP-uttag.

Trevlig påsk
Hälsningar
Lars Karlsson

Nilsson Magnus (2003-04-01 16:42):

>Hej !!!

>

>Som ni kanske redan vet håller RFV på att utarbeta en RAR för att reglera frågan om FK kan använda sig av periodberäkning vid bedömning av SGI-skydd vid "oavbruten följd". Föreslagen RAR kommer att kompletteras med förtydligande av rättsläget i SGI-vägledningen som samtidigt ändras. RFV har nu tagit fram ett långt gånget utkast (RAR + vägledning) och vill att representanter för FK lämnar synpunkter på bifogat material. Passa på nu och ha synpunkter. Har ni något exempel som beskriver schemalagd arbetstid på ett bra sätt får ni gärna skicka in det. Jag kan inte garantera att exemplet kommer in i vägledningen med oddsen är goda. Svar önskas inom två veckor.

>

>OBS, detta är inget aprilskämt.

>

>Med vänlig hälsning

>

>Magnus Nilsson

>försäkringsansvarig

>

>Bilaga: del av RAR 2002:2 och del av vägledning 2002:4.

Mottagna meddelanden: Re:Synpunkter på RAR och vägledning

Avsändare: Bengtsson Carin
Mottagare: Nilsson Magnus
Skickat: 2003-04-11 13:53

Hej Magnus !

Vi har nu titta igenom vägledning och RAR och har inga synpunkter. Det kommer att underlätta för våra handläggare.

Ha en trevlig helg.

Hälsningar från Skåne
Carin Bengtsson

Mottagna meddelanden: Re:Synpunkter på RAR och vägledning

Avsändare: Tanriverdi Kjerstin
Mottagare: Nilsson Magnus
Skickat: 2003-04-12 08:34

Hej Magnus !

Först vill jag bara kommentera att jag tycker att både vägledning och RAR blir "himla bra" i den föreslagna versionen.

Jag har vidarebefordrat förslaget till min arbetskompis Ewa Egelstig som är den av oss som också är mest "fena" på föräldraförsäkring, vilket har en nära anknytning till det här ämnesområdet. Beroende på vår arbetssituation har vi inte hunnit spåna på något förslag till exempel, men skulle man inte kunna fixa till en tvåveckorsperiod under vilken man beskriver hur föräldern som är försäkrad för 75 % arbete, dag för dag jobbar omväxlade hela sin arbetsomfattning och omväxlande del av den normala arbetstiden, och så parallellt med detta plockar ut föräldrapenning vissa dagar i någon slags oregelbundenhet som visar att "skyddet inte skulle finnas om man tittade dag för dag" men så att det ändå under hela tvåveckorsperioden ger rätten att kvarstå i SGI.

Ledsen att vi inte hinner bidra mera men vi genomför just nu sju tvådagarsutbildningar avseende SGI. Så bra vi är i Linköping, eller ???

Hälsningar
/ Kjerstin

Mottagna meddelanden: Konsekvensutredning (RFV:s bet. 01048/2003)

Avsändare: Patrik Olofsson
Mottagare: Nilsson Magnus
Skickat: 2003-04-08 09:48
Bilagor (1): headers.txt

HEJ!

ESV har inget att invända mot den upprättade konsekvensutredningen. En fråga är dock huruvida det beslutade allmänna rådet täcks av Verksförordningens 27 och 28 §§. Enligt 28§ gäller ju följande: "För föreskrifter som uteslutande rör verksamheten inom myndigheten och föreskrifter om avgifter för vilka det finns en skyldighet att samråda enligt 7 § avgiftsförordningen (1992:191) gäller inte 27 § 2-4." Det verkar som att föreskriften rör RFV:s och kassornas verksamhet internt, att få till stånd en bättre föreskrift som ger en enhetligare tillämpning, eller?

mvh

Patrik Olofsson
utredare
(analyt)

Ekonomistyrningsverket
(National Financial Management Authority)
Drottninggatan 89
Box 453 16
104 30 Stockholm, Sweden
tel. +46 (8) 690 43 00 (vx.)
tel: +46 (8) 690 43 63 (dir.)
fax +46 (8) 690 41 12
www.esv.se

Skickade meddelanden: Synpunkter på RAR och vägledning

Avsändare: Nilsson Magnus
Skickat: 2003-04-01 16:42
Angelägenhetsgrad: Normal
Prioritet: Normal
Känslighet: Inget

Svar senast: -
Svar till: -
Utgångsdatum: -
Skjut upp till: -
Sista leveransdatum: -

Mottagare:

Namn	Typ	Svar önskas	Status	Tid
Karlsson Lars	Till	Nej	Läst	2003-04-02 06:56
Lockner-Holmberg Carin	Till	Nej	Läst	2003-04-01 16:46
Bengtsson Carin	Till	Nej	Läst	2003-04-02 08:40
Tanriverdi Kjerstin	Till	Nej	Läst	2003-04-01 16:47
Lundström Eva FK03	Till	Nej	Läst	2003-04-01 17:01

Hej !!!

Som ni kanske redan vet håller RFV på att utarbeta en RAR för att reglera frågan om FK kan använda sig av periodberäkning vid bedömning av SGI-skydd vid "oavbruten följd". Föreslagen RAR kommer att kompletteras med förtydligande av rättsläget i SGI-vägledningen som samtidigt ändras. RFV har nu tagit fram ett långt gången utkast (RAR + vägledning) och vill att representanter för FK lämnar synpunkter på bifogat material. Passa på nu och ha synpunkter. Har ni något exempel som beskriver schemalagd arbetstid på ett bra sätt får ni gärna skicka in det. Jag kan inte garantera att exemplet kommer in i vägledningen med oddsen är goda. Svar önskas inom två veckor.

OBS, detta är inget aprilskämt.

Med vänlig hälsning

Magnus Nilsson
försäkringsansvarig

Bilaga: del av RAR 2002:2 och del av vägledning 2002:4.

1.1 Förvärvsavbrott på grund av graviditet och vård av barn

Det finns möjlighet till SGI-skydd i samband med graviditet och vård av barn. De specifika villkoren för dessa SGI-skydd beskrivs närmare nedan.

För nämnda SGI-skydd gäller att SGI får sänkas lägst till vad den skulle ha varit närmast före förvärvsavbrottet om Försäkringskassan då känt till samtliga förhållanden (3 kap. 5 § tredje stycket AFL). SGI får även anpassas efter löneutvecklingen inom den försäkrades yrkesområde (3 § första stycket 1 [RFFS 1998:12]).

SGI-skydd vid graviditet

SGI-skydd gäller då en gravid kvinna avbryter eller inskränker sitt förvärvsarbete tidigast sex månader före barnets födelse, eller den beräknade tidpunkten för födelsen (3 kap. 5 § tredje stycket 4 AFL).

Avbryter eller inskränker sitt förvärvsarbete – En förutsättning för att tillämpa denna regel är att kvinnan är i arbete när sex månader återstår till barnets födelse, eller den beräknade tidpunkten för födelsen.

Med uttrycket ”inskränker sitt förvärvsarbete” avses att kvinnan minskar sin arbetstid (prop. 1984/85:78, s. 79 f. och 118 f.). Uttrycket syftar således inte på en eventuell förändring av inkomsten under denna period. Angående detta, se nästa avsnitt *Ökad arbetsinsats eller förändrad inkomst inom 6 månader före beräknad förlossning*.

Exempel

Saida har en stadigvarande heltidsanställning. Hon blir gravid. När fem månader återstår till den beräknade förlossningen påbörjar hon deltidsarbete med lägre inkomst. I samband med barnets födelse gör hon anspråk på föräldrapenning.

Saidas SGI fastställs efter inkomsten från heltidsarbetet. Minskningen av arbetstiden medför ingen ändring av hennes SGI, trots att inkomsten blivit lägre.

Att avbryta eller inskränka arbetssökande på grund av graviditet enligt 3 kap. 5 § tredje stycket 4 bör jämföras med att avbryta eller inskränka förvärvsarbete. Detta bör endast gälla den som omfattas av SGI-skydd enligt 3 § förordningen (2000:1418) om tillämpning av vissa skyddsbestämmelser för sjukpenninggrundande inkomst vid studier eller arbetslöshet. (RAR 2002:2, till 3 kap. 5 § tredje stycket 4 AFL)

Se även avsnitt 7.7 *Andra avbrott i SGI-skyddad tid*.

Ökad arbetsinsats eller förändrad inkomst inom 6 månader före beräknad förlossning –

I de fall en kvinna tillfälligt ökar sin arbetsinsats inom sex månader före barnets födelse, eller den beräknade tidpunkten för födelsen, eller som en följd av arbetsbyte får förändrad inkomst, omfattas kvinnan inte av skyddet i 3 kap. 5 § tredje stycket 4 AFL. Om en försäkrads inkomst förändrats har Försäkringskassan att pröva om SGI ska ändras med stöd av de vanliga SGI-reglerna. Den förändrade arbetsinsatsen kan anses som en stadigvarande förändring om den kan antas pågå under minst sex månader (1 § [RFFS 1998:12]). I bedömningen ingår även kvinnans avsikt att förvärvsarbete efter föräldraledigheten. Försäkringskassan får i varje ärende göra en utredning med den försäkrades arbetsgivare eller på annat lämpligt sätt klarlägga hennes avsikt att förvärvsarbete efter föräldraledigheten.

Denna fråga berörs ytterligare i avsnitt 2.2.

SGI vid vård av barn som inte fyllt ett år

Helt eller delvis ledig från förvärvsarbete – SGI-skydd gäller under den tid en försäkrad är helt eller delvis ledig från förvärvsarbete för vård av barn, om den försäkrade är förälder till barnet eller likställs med förälder enligt 1 § föräldraledighetslagen (1995:584), och barnet inte fyllt ett år (3 kap. 5 § tredje stycket 5 AFL). Inget krav finns på att en förälder som avstår från arbete för vård av barn måste uppbära föräldrapenning.

Reglerna innebär att en förälder som stadigvarande börjar förvärvsarbete i mindre omfattning än tidigare under perioden fram till barnets ettårsdag, kan bli berättigad till ersättning med ett högre belopp än vad inkomstbortfallet ger anledning till. Personer som under sådana perioder har rätt till exempelvis sjukpenning eller föräldrapenning får ersättning i förhållande till sin tidigare heltidsförtjänst. (Prop. 1984/85:78, s. 80)

Exempel

Jenny får barn den 1 januari. Dessförinnan arbetade hon heltid. Hon väljer att vara hemma med barnet utan att uppbära föräldrapenning. Familjen lever på makens inkomst. Den 1 augusti anmäler hon till Försäkringskassan att hon vill börja uppbära föräldrapenning.

Jennys föräldrapenning beräknas efter inkomsten från tidigare heltidsarbete.

Att helt eller delvis avbryta arbetssökande på grund av vård av barn enligt 3 kap. 5 § tredje stycket 5 bör jämföras med att vara helt eller delvis ledig från förvärvsarbete. Detta bör endast gälla den som omfattas av SGI-skydd enligt 3 § förordningen (2000:1418) om tillämpning av vissa skyddsbestämmelser för sjukpenninggrundande inkomst vid studier eller arbetslöshet. (RAR 2002:2, till 3 kap. 5 § tredje stycket AFL)

Annat rättsligt vårdnadshavare – Den försäkrades SGI-skydd fram till barnets ettårsdag gäller även annat rättsligt vårdnadshavare än förälder. Bestämmelsen gäller således för en fosterförälder, samt för den som stadigvarande sammanbor med en förälder som han eller hon är eller har varit gift med, eller har eller har haft barn med. Den gäller även adoptivföräldrar vid adoption av barn som inte fyllt 10 år, samt när någon tar emot ett sådant barn i syfte att adoptera det. Då räknas ettårsperioden fr.o.m. den dag när föräldrarna får barnet i sin vård. (3 kap. 5 § tredje stycket 5 och 4 kap. 5 § AFL)

SGI från barnets ettårsdag

När barnet har fyllt ett år upphör nyss berörda SGI-skydd. Om den försäkrade (föräldern) därefter inte övergår till annat förvärvsarbete som omfattas av SGI-skydd fastställs SGI till ett belopp som motsvarar den beräknade framtida förvärvsinkomsten.

Bedömningen om den försäkrade stadigvarande återgått i förvärvsarbete ska bedömas utifrån de vanliga SGI-reglerna. Kan förvärvsarbetet antas pågå under minst sex månader (1 § 1 [RFFS 1998:12])? I de fall arbetet pågår kortare tid ingår även att bedöma den försäkrades avsikt att förvärvsarbete.

Exempel

Anna får en dotter. Dessförinnan arbetade hon heltid. Fram till barnets ettårsdag är hon ledig för vård av barn. Därefter återgår hon i arbete i en omfattning motsvarande 75 % av heltid. Resterande tid vill Anna vara hemma med barnet, utan att uppbära

föräldrapenning. Hon avser att arbeta i den omfattningen t.o.m. att barnet börjar skolan. Efter en tids arbete sjukanmäler hon sig.

Annas SGI fastställs på inkomsten från 75 % arbete eftersom hon efter barnets ettårsdag stadigvarande arbetar i mindre omfattning än före barnets födelse.

Semesterledighet ska enligt praxis jämnställas med förvärvsarbete (FÖD dom 2191-1989 och FÖD dom 1736-1990). Problem med barntillsynen, vilket hindrat en person att återgå i arbete vid barnets ettårsdag, har inte ansetts vara ett skäl för att ha kvar tidigare SGI (FÖD dom 1049-1980).

Exempel

Lisa får en dotter. Dessförinnan arbetade hon heltid. Hon är ledig för vård av barn fram till barnets ettårsdag. Vid barnets ettårsdag tar Lisa ut semesterledighet under en månad. Dagen efter att semesterledigheten upphört kontaktar Lisa Försäkringskassan för att uppbära föräldrapenning.

SGI fastställs efter inkomsten från Lisas heltidsarbete innan föräldraledigheten. Detta eftersom semester jämnställs med förvärvsarbete.

Omprövning av SGI ska ske när Försäkringskassan får kännedom om ändrade förhållanden av betydelse för ersättningen (3 kap. 5 § första stycket a AFL). Om inget ersättningsärende pågår vid barnets ettårsdag finns inget hinder mot att besluta om SGI först i samband med nästa ersättningsärende. Däremot är det lämpligt att den försäkrade innan barnet fyllt ett år ges tillgång till information om de SGI-skyddsregler som gäller efter barnets ettårsdag.

Oavbruten följd – I vissa situationer kan SGI-skyddet fortsätta att gälla även efter barnets ettårsdag. Om en förälder i oavbruten följd antingen är ledig från sitt förvärvsarbete och uppbär hel föräldrapenningförmån, eller har förkortad arbetstid och uppbär föräldrapenningförmån som minst svarar mot arbetstidens nedsättning ska inte SGI sänkas. Vid bedömningen av om föräldern i oavbruten följd helt eller delvis varit ledig från sitt arbete beaktas inte sådan ledig tid som föräldern normalt har i sitt arbete (t.ex. lördag–söndag). Detta SGI-skydd gäller enligt praxis. (FRM dom 2125-1986, FÖD dom 2191-1989 och FÖD dom 1736-1990, samt RFV Anser 1997:6, s. 17)

I ytterligare en FÖD-dom behandlades frågan om oavbruten följd. Ärendet handlade om en kvinna som innan barnet föddes arbetade heltid. Då barnet var 1 år och 3 månader började kvinnan arbeta halvtid med arbetstiden förlagd till 2,5 dagar per vecka. Under 2 dagar per vecka uppbär hon hel föräldrapenning. FÖD fann att kvinnan inte uppfyllde villkoren om oavbruten följd. Försäkringskassans beslut att SGI-placera kvinnan efter halvtidsarbete ansågs riktigt. (FÖD dom 1388-1987)

Som beskrivits ovan ger praxis möjlighet att förlänga SGI-skyddet även efter det att barnet har fyllt ett år i det fall föräldern varar arbete och uttag av föräldrapenning i oavbruten följd.

Vid bedömning av SGI-skyddet får Försäkringskassan använda sig av en period. Periodens längd får bedömas utifrån föräldrarnas arbetsschema (RAR 2002:2, till 3 kap. 5 § tredje stycket 5 AFL).

När Försäkringskassan bedömer SGI-skydd över en period ska hänsyn tas till att föräldern har möjlighet att ta ut föräldrapenning på sjukpenningnivå och lägstnivå för dagar som normalt är arbetsfria.

Periodberäkning används endast för att utreda om fortsatt SGI-skydd kan tillämpas med stöd av RAR 2002:2. När det gäller det faktiska uttaget av föräldrapenning beräknas detta dag-för-dag. Se vidare vägledning (2002:1) om föräldrapenningförmåner.

I vilken omfattning en förälder ska varva arbete och föräldrapenning bestäms av i vilken omfattning föräldern arbetade innan graviditeten. Det är tjänstledighetens omfattning som styr i vilken omfattning föräldern ska varva i oavbruten följd.

En förälder som minskar sin arbetstid när mindre än sex månader återstår till beräknad förlossning påverkar inte bedömningen av arbetets omfattning (RAR 2002:2, till 3 kap. 5 § tredje stycket 5 AFL).

Försäkringskassan får vid bedömning av om uttaget av föräldrapenning motsvarar omfattningen av ledigheten, göra en jämförelse med det förvärvsarbete den försäkrade hade innan barnets födelse. Detta innebär till exempel att den förälder som innan barnets födelse har en ordinarie arbetstid motsvarande till exempel en deltidstjänst på 75 % endast behöver varva arbete och föräldrapenning som motsvarar 75 % av ett heltidsarbete.

Exempel

Nina är ledig för vård av barn. Innan föräldraledigheten hade hon ett stadigvarande heltidsarbete. Vid barnets ettårsdag återgår hon i heltidsarbete under tre månader. Hennes avsikt är att därefter åter ta ut hel föräldrapenning. Efter tre månaders arbete kontakter Nina Försäkringskassan för att ta ut föräldrapenning. Hon beräknar vara föräldraledig under sju månader.

Nina omfattas av SGI-skydd, eftersom hon i oavbruten följd från barnets ettårsdag varvar arbete med föräldrapenning som minst svarar mot arbetstidens nedsättning.

Exempel

Ingrid är ledig från sitt förvärvsarbete för vård av barn. Dessförinnan arbetade hon heltid. Hennes normala arbetstid är förlagd till 5 dagar/vecka. Vid barnets ettårsdag börjar Ingrid arbeta halvtid 5 dagar/vecka och fyller ut med halv föräldrapenning resterande tid.

Ingrid omfattas av SGI-skydd, eftersom hon i oavbruten följd från barnets ettårsdag är ledig från sitt arbete och uppbär föräldrapenning som minst svarar mot arbetstidens nedsättning.

Exempel

Jane har en SGI baserad på heltidsarbete. Hon föder barn och under barnets första levnadsår tar hon endast ut en mindre del av föräldrapenningdagarna. När barnet fyller ett år återgår hon stadigvarande i sitt heltidsarbete. Efter sju månaders arbete börjar hon ta ut hel föräldrapenning 3 dagar per vecka och de övriga 2 dagarna arbetar hon.

Jane omfattas av SGI-skydd, eftersom hon i oavbruten följd varit ledig från sitt arbete och uppburit föräldrapenning som minst svarar mot arbetstidens nedsättning.

Exempel

Maria sjukanmäler sig till Försäkringskassan. I samband med detta gör Försäkringskassan en SGI-utredning. Utredningen visar att Maria fick barn den 10 mars

2001. Tiden före hon fick barn arbetade Maria heltid (40 timmar/vecka). När barnet föddes blev hon tjänstledig från sin heltidstjänst. Från det att barnet fyllde ett år har Maria arbetat deltid (30 timmar/vecka). Den resterande tiden har hon tagit ut föräldrapenning.

Försäkringskassan bedömer att Maria uppfyller villkoret för SGI-skydd eftersom hon sedan barnets ettårsdag har varvat arbete och föräldrapenning. Bedömningen görs med utgångspunkt från det förvärvsarbete hon blev tjänstledig från när minst sex månader återstod till förväntad förlossning. Vid bedömning av om uttaget av föräldrapenning motsvarar omfattningen av ledigheten görs jämförelse med den period som framgår av Marias arbetsschema.

Exempel

Pernilla sjukanmäler sig till Försäkringskassan. I samband med detta gör Försäkringskassan en SGI-utredning. Utredningen visar att Pernilla fick barn den 10 mars 2001. Tiden före hon fick barn arbetade Pernilla deltid (30 timmar/vecka). När barnet föddes blev hon tjänstledig från sin deltidstjänst. Från det att barnet fyllde ett år har Pernilla arbetat 20 timmar/vecka. Den resterande tiden tar Pernilla ut föräldrapenning för 10 timmar/vecka.

Försäkringskassan bedömer att Pernilla uppfyller villkoret för SGI-skydd eftersom hon sedan barnets ettårsdag har varvat arbete och föräldrapenning. Bedömningen görs med utgångspunkt från det förvärvsarbete hon blev tjänstledig från när minst sex månader återstod till förväntad förlossning. Vid bedömning av om uttaget av föräldrapenning motsvarar omfattningen av ledigheten görs jämförelse med den period som framgår av Pernillas arbetsschema.

Exempel

Petter sjukanmäler sig till Försäkringskassan. I samband med detta gör Försäkringskassan en SGI-utredning. Utredningen visar att Petter fick barn den 10 mars 2001. Tiden före han fick barn arbetade Petter 40 timmar i veckan. När barnet föddes fortsatte han att arbeta heltid. När barnet fyllde ett år kände Petter att han ville få mer tid för sina barn. Han minskade därför sin arbetstid till 30 timmar/veckan.

För att behålla sitt SGI-skydd efter barnets ettårsdag behöver Petter ta ut föräldrapenning motsvarande 10 timmar/vecka.

Petter har oregelbunden arbetstid vilket innebär att han vissa dagar arbetar 3 timmar. Sådana dagar tar Petter ut en halv dags föräldrapenning. På lördagen tar han också ut en lägstanivådag. Försäkringskassan bedömer att Petter uppfyller villkoret för SGI-skydd eftersom han sedan barnets ettårsdag har varvat arbete och föräldrapenning i oavbruten följd. Vid bedömning av om uttaget av föräldrapenning motsvarar omfattningen av ledigheten görs jämförelse med den period som framgår av Petters arbetsschema.

Den som stadigvarande har återgått i arbete efter barnets ettårsdag har möjlighet att behålla SGI under en tremånadersperiod då han eller hon avbryter sitt förvärvsarbete eller minskar sin arbetstid (3 § första stycket 3 RFFS 1998:12). För att omfattas av SGI-skydd i dessa situationer krävs det inte att den försäkrade uppfyller villkoren om oavbruten följd. Se vidare i avsnitt 7.7.

Särskild beräkningsgrund för föräldrapenning – Om en försäkrads SGI sänks när barnet fyllt ett år har föräldern rätt till föräldrapenning beräknad lägst på grundval av den SGI som gällde innan sänkningen, eller den högre inkomst som löneutvecklingen inom förälderns yrkesområde medför. Detta gäller om föräldern avstår från förvärvsarbete för vård av barn till dess barnet fyller två år. (4 kap. 6 § sista stycket AFL)

Den SGI föräldern hade innan sänkningen står kvar som en sorts vilande SGI, som tillämpas vid beräkning av föräldrapenning om denna SGI är högre än gällande SGI. Sjukpenning, havandeskapspenning och tillfällig föräldrapenning beräknas däremot efter den SGI som gäller efter sänkningen. (Prop. 1984/85:78, s. 80).

Exempel

Annika har en SGI baserad på heltidsarbete. Hon föder barn och är fram till barnets ettårsdag ledig för vård av barn. Vid barnets ettårsdag återgår hon stadigvarande i halvtidsarbete. Resterande tid är hon hemma med barnet utan någon ersättning. Efter några veckors halvtidsarbete sjukanmäler hon sig.

Försäkringskassan beräknar Annikas sjukpenning på inkomsten från halvtidsarbetet, eftersom hon inte tar ut föräldrapenning för resterande tid. Om Annika innan barnets tvåårsdag börjar uppbära föräldrapenning beräknas dock denna på inkomsten från hennes heltidsarbete.

Båda föräldrarna omfattas av reglerna om särskild beräkningsgrund (prop. 1993/94:220 *Vissa socialförsäkringsfrågor m.m.*, s. 47 f.). Den särskilda beräkningsgrunden gäller all föräldrapenning som betalas ut till föräldern under denna tid, även föräldrapenning som avser att annat äldre barn.

Den särskilda beräkningsgrunden gäller även adoptivföräldrar och blivande adoptivföräldrar. Tvåårstidpunkten gäller då fr.o.m. den dag föräldern fått barnet i sin vård. (4 kap. 5 § AFL) Om kvinnan blir gravid på nytt innan barnet är, eller skulle ha varit, ett år och nio månader ska föräldrapenningen beräknas på motsvarande sätt som beskrivits ovan. Detsamma gäller vid adoption av barn som sker inom två år och sex månader efter att det föregående barnet fötts eller adopterats (4 kap. 6 § sista stycket AFL). Föds det nya barnet innan det tidigare barnet uppnått två år och sex månader ska som regel föräldrapenningen för det nya barnet beräknas efter föräldrarnas ursprungliga ersättningsnivå. Detta gäller dock inte om det nya barnet föds för tidigt. (Prop. 1993/94:220, s.74)

I en kammarrättsdom behandlades frågan om särskild beräkningsgrund. Målet gällde en kvinna som arbetade heltid innan barnets nedkomst. Då barnet var ett år och tre månader påbörjade hon ett annat arbete med lägre inkomst, varpå SGI sänktes. Kvinnan var gravid på nytt innan det första barnet fyllt ett år och nio månader. Med stöd i reglerna om särskild beräkningsgrund yrkade hon att få föräldrapenning efter tidigare heltidsarbete.

Försäkringskassan och länsrätten avslag eftersom kvinnan inte helt eller delvis avstått från förvärvsarbete för vård av barn. Kammarrätten biföll dock kvinnans yrkande. (KRNSU dom 1694-1997)

Det här innebär att det inte finns krav på att en förälders SGI måste ha sänkts precis vid barnets ettårsdag för att tillämpa reglerna om särskild beräkningsgrund. Inte heller krävs det att föräldern helt eller delvis måste ha avstått från förvärvsarbete. Reglerna om särskild beräkningsgrund är tillämplbara i samtliga fall en försäkrad efter barnets ettårsdag fått SGI sänkt, oavsett anledningen till sänkningen.

Skickade meddelanden: Remiss

Hej !!!

BFG har tillsammans med BFB, JR och JO bedömt att frågan om hur SGI-skyddet ska bedömas när det gäller "oavbruten följd" bör regleras i RAR. Samtidigt kommer ett förtydligande att göras i SGI-vägledningen. "Oavbruten följd" innebär att en förälder, efter barnets ettårsdag, kan varva arbete och föräldrapenning så att SGI-skyddet kvarstår. Jag översänder hela SGI-vägledningen, men ni behöver endast fokusera på avsnitt 7.2 (finns ändringsmarkering).

Synpunkter önskas inom tre veckor.

OBS, detta är inget aprilskämt.

Med vänlig hälsning

Magnus Nilsson

Astrid Christiernsson, J
Stig Orustfjord, BF
Eva Nordqvist, JR
Helena Almström, JO
Jan Almqvist, BFG
AnnEva Askensten, BFB
Åsa Krook, BFB
Ulla-Britt Forsberg Blasco, JR
Carina Bindzau, JO

Förslag till ändring i RFV:s allmänna råd (RAR 2002:2) om sjukpenninggrundande inkomst och årsarbetstid samt förslag till ändring i vägledning om sjukpenninggrundande inkomst.

Bifogade förslag till RAR och vägledning har arbetats fram av enheten för gemensamma försäkringsfrågor (Magnus Nilsson) i samarbete med rättsenheten (Ulla-Britt Forsberg Blasco).

Försäkringskassan ges möjlighet att lämna synpunkter på förslaget.

Konsekvensutredning har sänts till Ekonomistyrningsverket (ESV) och bifogas i denna remiss.

Magnus Nilsson

Bifogas:
Konsekvensutredning
Förslag till RAR
Förslag till ändring i vägledning

Riksförsäkringsverkets allmänna råd (RAR 2002:2) om sjukpenninggrundande inkomst och årsarbetstid;

Till lagen (1962:381) om allmän försäkring

3 kap. 2 § första stycket

Innehållet i bestämmelsen

Sjukpenninggrundande inkomst är den årliga inkomst i pengar som en försäkrad kan antas komma att tills vidare få för eget arbete, antingen som arbetstagare i allmän eller enskild tjänst (*inkomst av anställning*) eller på annan grund (*inkomst av annat förvärvsarbete*).

Allmänna råd

Om det på grund av att inkomsterna från anställningen är oregelbundna blir svårt att bedöma vilken inkomst en försäkrad kan antas komma att få, bör den sjukpenninggrundande inkomsten beräknas med ledning av ett genomsnitt av tidigare inkomster från anställningen. Hur lång period som kan beaktas vid sådan beräkning bör bedömas med ledning av omständigheterna i det enskilda ärendet.

3 kap. 2 § tredje stycket

Innehållet i bestämmelsen

Inkomst av arbete för egen räkning får ej beräknas högre än som motsvarar skäligen avlöning för liknande arbete för annans räkning.

Allmänna råd

Vid beräkning av jämförelseinkomsten bör den anpassas så att den, utan begränsning av arbetstidslagen (1982:673), motsvarar den försäkrades faktiska arbetsinsats i den egna verksamheten. Det bör gälla oavsett om han eller hon arbetar normal heltid, i mindre omfattning eller mer än heltid.

3 kap. 2 b § första stycket

Innehållet i bestämmelsen

Årsarbetstid beräknas av försäkringskassan för försäkrade som har en sjukpenninggrundande inkomst som helt eller delvis är att hänföra till anställning när detta är av betydelse för beräkning av ersättning. Årsarbetstiden är det antal timmar per år som en försäkrad kan antas komma att ha tills vidare i ifrågavarande förvärvsarbete som ordinarie eller motsvarande normal arbetstid.

Allmänna råd

I de fall det finns avtal om att ett arbete beräknas ta en viss tid i anspråk, men den försäkrade får utföra arbetet på kortare tid, bör den avtalade arbetstiden användas vid beräkning av årsarbetstiden.

3 kap. 5 § andra stycket

Innehållet i bestämmelsen

Ändring som avses i 3 kap. 5 § första stycket skall gälla från och med den dag då anledningen till ändringen uppkommit. Den sjukpenninggrundande inkomst som ändrats enligt 3 kap. 5 § första stycket a får dock läggas till grund för ersättning tidigast från och med första dagen i den ersättningsperiod som inträffar i anslutning till att försäkringskassan fått kännedom om inkomständringen.

Allmänna råd

För en person med inkomst av anställning bör dagen för anledning till ändring på grund av löneändring vara den dag då löneavtalet undertecknats. Om den nya lönen har utbetalats utan att ett löneavtal undertecknats bör anledningen till ändringen anses ha uppkommit den första dagen i den månad då en sådan utbetalning gjorts.

Löpande ersättningsperioder med olika slags ersättningar bör ses som olika ersättningsperioder om anledningen till att ersättningarna utbetalas är olika.

3 kap. 5 § tredje stycket 4

Innehållet i bestämmelsen

SGI-skydd gäller för tid då den försäkrade är gravid och avbryter eller inskränker sitt förvärvsarbete tidigast sex månader före barnets födelse eller den beräknade tidpunkten härför.

Allmänna råd

Att avbryta eller inskränka arbetssökande på grund av graviditet enligt 3 kap. 5 § tredje stycket 4 bör jämföras med att avbryta eller inskränka förvärvsarbete. Detta bör endast gälla den som omfattas av SGI-skydd enligt 3 § förordningen (2000:1418) om tillämpning av vissa skyddsbestämmelser för sjukpenninggrundande inkomst vid studier eller arbetslöshet.

3 kap. 5 § tredje stycket 5

Innehållet i bestämmelsen

SGI-skydd gäller för tid då den försäkrade är helt eller delvis ledig från förvärvsarbete för vård av barn och barnet inte fyllt ett år. Detta gäller om den försäkrade är förälder till barnet eller likställs med förälder enligt 1 § föräldraledighetslagen (1995:584). Motsvarande gäller vid adoption av barn som ej fyllt tio år eller vid mottagande av sådant barn i avsikt att adoptera det, om mindre än ett år förflutit sedan den försäkrade fick barnet i sin vård.

Allmänna råd

Att helt eller delvis avbryta arbetssökande på grund av vård av barn enligt 3 kap. 5 § tredje stycket 5 bör jämföras med att vara helt eller delvis ledig från förvärvsarbete. Detta bör endast gälla den som omfattas av SGI-skydd enligt 3 § förordningen (2000:1418) om tillämpning av vissa skyddsbestämmelser för sjukpenninggrundande inkomst vid studier eller arbetslöshet.

Allmänna råd

I vissa fall kan fortsatt SGI-skydd gälla även efter det att barnet fyllt ett år. Det bör gälla då den försäkrade i oavbruten följd fortsätter att vara helt eller delvis ledig från förvärvsarbete för vård av barn och samtidigt tar ut föräldrapenning.

Uttaget av föräldrapenning bör motsvara omfattningen av ledigheten från det förvärvsarbete som den försäkrade är tjänstledig från. Vid bedömning av om uttaget av föräldrapenning motsvarar omfattningen av ledigheten

- bör bortses från eventuell minskning av omfattningen av förvärvsarbetet som är gjord under period som avses i 3 kap. 5 § tredje stycket 4 lagen (1962:381) om allmän försäkring.
- bör jämförelse göras med den period som framgår av den försäkrades arbetsschema.

Skriva meddelanden: Konsekvensutredning

Hej !!!

Riksförsäkringsverket (RFV) ska utfärda ett nytt allmänt råd och översänder därför en konsekvensutredning. Svar önskas inom tre veckor.

Magnus Nilsson

Riksförsäkringsverkets allmänna råd (RAR 2002:2) om sjukpenninggrundande inkomst och årsarbetstid;

Till lagen (1962:381) om allmän försäkring

3 kap. 2 § första stycket

Innehållet i bestämmelsen

Sjukpenninggrundande inkomst är den årliga inkomst i pengar som en försäkrad kan antas komma att tills vidare få för eget arbete, antingen som arbetstagare i allmän eller enskild tjänst (*inkomst av anställning*) eller på annan grund (*inkomst av annat förvärvsarbete*).

Allmänna råd

Om det på grund av att inkomsterna från anställningen är oregelbundna blir svårt att bedöma vilken inkomst en försäkrad kan antas komma att få, bör den sjukpenninggrundande inkomsten beräknas med ledning av ett genomsnitt av tidigare inkomster från anställningen. Hur lång period som kan beaktas vid sådan beräkning bör bedömas med ledning av omständigheterna i det enskilda ärendet.

3 kap. 2 § tredje stycket

Innehållet i bestämmelsen

Inkomst av arbete för egen räkning får ej beräknas högre än som motsvarar skälig avlöning för liknande arbete för annans räkning.

Allmänna råd

Vid beräkning av jämförelseinkomsten bör den anpassas så att den, utan begränsning av arbetstidslagen (1982:673), motsvarar den försäkrades faktiska arbetsinsats i den egna verksamheten. Det bör gälla oavsett om han eller hon arbetar normal heltid, i mindre omfattning eller mer än heltid.

3 kap. 2 b § första stycket

Innehållet i bestämmelsen

Årsarbetstid beräknas av försäkringskassan för försäkrade som har en sjukpenninggrundande inkomst som helt eller delvis är att hänföra till anställning när detta är av betydelse för beräkning av ersättning. Årsarbetstiden är det antal timmar per år som en försäkrad kan antas komma att ha tills vidare i ifrågavarande förvärvsarbete som ordinarie eller motsvarande normal arbetstid.

Allmänna råd

I de fall det finns avtal om att ett arbete beräknas ta en viss tid i anspråk, men den försäkrade får utföra arbetet på kortare tid, bör den avtalade arbetstiden användas vid beräkning av årsarbetstiden.

3 kap. 5 § andra stycket

Innehållet i bestämmelsen

Ändring som avses i 3 kap. 5 § första stycket skall gälla från och med den dag då anledningen till ändringen uppkommit. Den sjukpenninggrundande inkomst som ändrats enligt 3 kap. 5 § första stycket a får dock läggas till grund för ersättning tidigast från och med första dagen i den ersättningsperiod som inträffar i anslutning till att försäkringskassan fått kännedom om inkomständringen.

Allmänna råd

För en person med inkomst av anställning bör dagen för anledning till ändring på grund av löneändring vara den dag då löneavtalet undertecknats. Om den nya lönen har utbetalats utan att ett löneavtal undertecknats bör anledningen till ändringen anses ha uppkommit den första dagen i den månad då en sådan utbetalning gjorts.

Löpande ersättningsperioder med olika slags ersättningar bör ses som olika ersättningsperioder om anledningen till att ersättningarna utbetalas är olika.

3 kap. 5 § tredje stycket 4

Innehållet i bestämmelsen

SGI-skydd gäller för tid då den försäkrade är gravid och avbryter eller inskränker sitt förvärvsarbete tidigast sex månader före barnets födelse eller den beräknade tidpunkten härför.

Allmänna råd

Att avbryta eller inskränka arbetssökande på grund av graviditet enligt 3 kap. 5 § tredje stycket 4 bör jämföras med att avbryta eller inskränka förvärvsarbete. Detta bör endast gälla den som omfattas av SGI-skydd enligt 3 § förordningen (2000:1418) om tillämpning av vissa skyddsbestämmelser för sjukpenninggrundande inkomst vid studier eller arbetslöshet.

3 kap. 5 § tredje stycket 5

Innehållet i bestämmelsen

SGI-skydd gäller för tid då den försäkrade är helt eller delvis ledig från förvärvsarbete för vård av barn och barnet inte fyllt ett år. Detta gäller om den försäkrade är förälder till barnet eller likställs med förälder enligt 1 § föräldraledighetslagen (1995:584). Motsvarande gäller vid adoption av barn som ej fyllt tio år eller vid mottagande av sådant barn i avsikt att adoptera det, om mindre än ett år förflutit sedan den försäkrade fick barnet i sin vård.

Allmänna råd

Att helt eller delvis avbryta arbetssökande på grund av vård av barn enligt 3 kap. 5 § tredje stycket 5 bör jämföras med att vara helt eller delvis ledig från förvärvsarbete. Detta bör endast gälla den som omfattas av SGI-skydd enligt 3 § förordningen (2000:1418) om tillämpning av vissa skyddsbestämmelser för sjukpenninggrundande inkomst vid studier eller arbetslöshet.

Allmänna råd

I vissa fall kan fortsatt SGI-skydd gälla även efter det att barnet fyllt ett år. Det bör gälla då den försäkrade i oavbruten följd fortsätter att vara helt eller delvis ledig från förvärvsarbete för vård av barn och samtidigt tar ut föräldrapenning.

Uttaget av föräldrapenning bör motsvara omfattningen av ledigheten från det förvärvsarbete som den försäkrade är tjänstledig från. Vid bedömning av om uttaget av föräldrapenning motsvarar omfattningen av ledigheten

- bör bortses från eventuell minskning av omfattningen av förvärvsarbetet som är gjord under period som avses i 3 kap. 5 § tredje stycket 4 lagen (1962:381) om allmän försäkring.
- bör jämförelse göras med den period som framgår av den försäkrades arbetsschema.

Riksförsäkringsverkets allmänna råd (RAR 2002:2) om sjukpenninggrundande inkomst och årsarbetstid;

Till lagen (1962:381) om allmän försäkring

3 kap. 2 § första stycket

Innehållet i bestämmelsen

Sjukpenninggrundande inkomst är den årliga inkomst i pengar som en försäkrad kan antas komma att tills vidare få för eget arbete, antingen som arbetstagare i allmän eller enskild tjänst (*inkomst av anställning*) eller på annan grund (*inkomst av annat förvärvsarbete*).

Allmänna råd

Om det på grund av att inkomsterna från anställningen är oregelbundna blir svårt att bedöma vilken inkomst en försäkrad kan antas komma att få, bör den sjukpenninggrundande inkomsten beräknas med ledning av ett genomsnitt av tidigare inkomster från anställningen. Hur lång period som kan beaktas vid sådan beräkning bör bedömas med ledning av omständigheterna i det enskilda ärendet.

3 kap. 2 § tredje stycket

Innehållet i bestämmelsen

Inkomst av arbete för egen räkning får ej beräknas högre än som motsvarar skälig avlöning för liknande arbete för annans räkning.

Allmänna råd

Vid beräkning av jämförelseinkomsten bör den anpassas så att den, utan begränsning av arbetstidslagen (1982:673), motsvarar den försäkrades faktiska arbetsinsats i den egna verksamheten. Det bör gälla oavsett om han eller hon arbetar normal heltid, i mindre omfattning eller mer än heltid.

3 kap. 2 b § första stycket

Innehållet i bestämmelsen

Årsarbetstid beräknas av försäkringskassan för försäkrade som har en sjukpenninggrundande inkomst som helt eller delvis är att hänföra till anställning när detta är av betydelse för beräkning av ersättning. Årsarbetstiden är det antal timmar per år som en försäkrad kan antas komma att ha tills vidare i ifrågavarande förvärvsarbete som ordinarie eller motsvarande normal arbetstid.

Allmänna råd

I de fall det finns avtal om att ett arbete beräknas ta en viss tid i anspråk, men den försäkrade får utföra arbetet på kortare tid, bör den avtalade arbetstiden användas vid beräkning av årsarbetstiden.

Ekonomistyrningsverket
Box 45 316
104 30 STOCKHOLM

Konsekvensutredning med anledning av ändring i Riksförsäkringsverkets allmänna råd om sjukpenninggrundande inkomst och årsarbetstid 2002:2

Nuvarande regelverk

Den sjukpenninggrundande inkomsten (SGI) är skyddad under den tid en försäkrad är helt eller delvis ledig från förvärvsarbete för vård av barn och barnet inte fyllt ett år (3 kap. 5 § tredje stycket 5 AFL). När barnet har fyllt ett år upphör nyss berörda SGI-skydd. Om den försäkrade (föräldern) därefter inte övergår till annat förvärvsavbrott som omfattas av SGI-skydd fastställs SGI till ett belopp som motsvarar den beräknade framtida förvärvsinkomsten.

I vissa situationer kan SGI-skyddet fortsätta att gälla även efter barnets ettårsdag. Om en förälder i oavbruten följd antingen är ledig från sitt förvärvsarbete och uppbär hel föräldrapenningförmån, eller har förkortad arbetstid och uppbär föräldrapenningförmån som minst svarar mot arbetstidens nedsättning ska inte SGI sänkas. Vid bedömningen av om föräldern i oavbruten följd helt eller delvis varit ledig från sitt arbete beaktas inte sådan ledig tid som föräldern normalt har i sitt arbete (t.ex. lördag-söndag). Detta SGI-skydd gäller enligt praxis. (FRM dom 2125-1986, FÖD dom 2191-1989 och FÖD dom 1736-1990, samt RFV Anser 1997:6, s. 17)

Problemet

För att behålla sitt SGI-skydd krävs att personen varvar arbete och uttag av föräldrapenning i "oavbruten följd". Enligt dagens praxis kan en förälder som arbetar 3 timmar en dag inte anses varva i "oavbruten följd" eftersom denne inte kan ta ut föräldrapenning för 5 timmar (se 4 kap. 7 § AFL). Om personen inte kan ändra sin arbetsinsats den dagen så uttag av föräldrapenning motsvarar hans eller hennes normala arbetstid per dag blir konsekvensen att personen saknar SGI-skydd och får SGI beräknad efter faktiskt arbetsutbud. Om Försäkringskassan istället använder sig av periodberäkning istället för beräkning per dag kan personen till exempel ta ut en åttiondels föräldrapenning eller en lägstanivådag på lördagen och då anses ha varvat arbete och uttag av föräldrapenning i "oavbruten följd". Resultatet av periodberäkning blir att personen alltså har kvar sitt SGI-skydd.

Effektkedjan

Förslaget innebär en enhetligare och mer likformig tillämpning hos Sveriges försäkringskassor.

Förslaget innebär också mindre administration för Försäkringskassan och högre kundnytta bl.a. genom större förutsägbarhet för föräldrarna.

Berörda

Förslaget omfattar sjuka föräldrar som efter barnets ettårsdag gått ner i arbetstid och tagit ut föräldrapenning för motsvarande tid. I första hand gäller det föräldrar där arbetstiden per dag är förlagd så att han eller hon inte kan ta ut föräldrapenning för resterande tid så att SGI-skyddet kan behållas.

Kostnader

Förslaget innebär att fler personer kan komma att omfattas av SGI-skyddet. Kostnaderna kommer emellertid endast att öka marginellt. Samtidigt innebär förslaget en förenkling för Försäkringskassan vilket minskar de administrativa kostnaderna.

Kontaktperson på RFV

- Magnus Nilsson, telefon 08-786 94 32
e-post: magnus.nilsson@rfv.sfa.se

Bilagor:

Förslag till nya allmänna råd (RAR 2002:XX)